COLECȚIA VÎNĂTORULUI
ȘI PESCARULUI SPORTIV

16

MUȘTE ARTIFICIALE ȘI SCULE PESCĂREȘTI

A.G.V.P.S.

A. G. V. P. S.
DIN R. P. R.

C. ROSETTI-BĂLĂNESCU

MUȘTE ARTIFICIALE ȘI SCULE PESCĂREȘTI

— CONFECȚIONAREA LOR —

ASOCIAȚIA GENERALĂ A VÎNĂTORILOR ȘI PESCARILOR SPORTIVI DIN R. P. R.
București — 1956

Prezenta lucrare a fost alcătuită sub îngrijirea colectivului redacțional al revistei „Vînătorul și Pescarul Sportiv“ organ al A.G.V.P.S.

INTRODUCERE

Scopul acestei broşuri e să vie în ajutorul pescarilor sportivi — pescari cu musca artificială şi pescari cu năluci — prin cîteva îndrumări de folos privitor la confecţionarea, cu mîna lor, a unor momeli şi unor mici scule de neapărat folos îndeletnicirii lor.

Vom amănunţi, cu deosebire, cele privitoare la muştele artificiale, pentru că în acest domeniu, mai cu seamă, pescarul începător — dar nu numai începător — se descurcă foarte greu din noianul denumirilor, foarte ades străine şi de multe ori fanteziste, prin care sînt desemnate atît tipurile şi modelele de artificiale, cît şi chiar muştele individual. Apoi, pentru că muştele artificiale nu sînt uşor de găsit — cel puţin în modele şi calitate potrivită nevoilor pescarului nostru. Pescarul care învaţă să şi le facă singur scapă de această grijă, ca şi de... preţul usturător ce i se pretinde de către unii „specialişti" particulari. Şi, afirmăm din capul locului, că oricine *poate să-şi facă singur muştele, de trebuinţă pe oricare din apele noastre. Dar, chiar dacă pescarul nu se hotărăşte*

să-şi facă singur muştele, şi încă e mai bine să ştie cum se fac. Argumente sînt destule pentru susţinerea acestor puncte de vedere — şi de ordin foarte diferit. Vom schiţa cîteva.

Va admite oricine că un vînător care ştie cum se fac cartuşele e avantajat faţă de unul care habar n-are. Să notăm că acel vînător rămîne avantajat chiar dacă nu îşi face întotdeauna singur cartuşele, căci va şti, oricînd, în faţa unui produs, să distingă cu bună competenţă calitatea confecţiei sau a materialului întrebuinţat. Analogia e în totul valabilă şi pentru pescar. Un pescar care ştie cum se fac muştele va putea să şi le aleagă, cu altă competenţă decît acel care nu ştie decît să-şi anine musca de strună. Nu e un secret pentru nimeni că se vînd şi muşte de proastă calitate şi absolut neîntrebuinţabile.

Dar nu numai atît. Să semnalăm şi marea satisfacţie legată de muştele acestea ieşite din mîna pescarului. E nesămuita bucurie să prindă capriciosul păstrăv cu o muscă făcută de el. Succesul datorat muştei „tale" e o mare bucurie, şi nu numai bucurie, dar şi încredere nouă şi tare. E lucru ştiut că izbînda e mai aproape de cel ce are încredere în ce face. Pentru pescar, încredere în el, în sculele lui, în musca lui. Cînd pescarul a ajuns să aibă în adevăr încredere în muştele ieşite din mîna lui, va izbîndi neasemănat mai bine. Nu ştim bine pentru ce şi nu explicăm. Constatăm.

Şi să mai notăm un aspect. I s-ar putea spune „leacul contra timidităţii". E fapt cunoscut că nu toate musculiţele noastre — cum de altfel nici toate nălucile — îşi înfig cîrligul în buză de peşte. Mai sînt, din păcate, destule ce rămîn pe veci dăruite crăcilor de brad, sus, în bătaia vîntului, şi mai sînt destule pierdute definitiv prin funduri de ape, prinse

în răgălii, în rădăcini și pietre. Sînd locuri grele, pe mal sau rîu, — grele dar cu atît mai bune — la care pescarul renunță tocmai de teama acestor agățări. Mușchiul sau nălucile plătite scump, oricum, nu-i convine nimănui să le semene prin funduri de ape, nici să le dăruiască copacilor. Și atunci pescarul pescuiește timid, reținut, cu frica irosirilor. Se uită în cutie : nu mai are decît prea puține din musca potrivită. Locul greu îl îmbie ; dar ziua mai e lungă, mușchiul îi mai trebuie... Șovăie... și trece mai departe. Cu mușchiul făcute de tine, nu-ți pasă. Nu mai ai? Faci. Și nu costă mai nimic.

Iar cînd ai ajuns destul de dibaci, mai e un aspect, cu totul, pasionant. Căci e în adevăr pasionant să poți crea singur modele, de muște sau năluci, izvorîte fie din idei personale, fie din observații care duc spre o modificare sau perfecționare a cutărui model existent, de adaptat mai bine stărilor locale unde pescuiești. E aci o îmbinare între creația inteligentă și realizarea manuală dibace, plină de necunoscute bucurii și mulțumiri. E acea satisfacție ascuțită pe care o cunosc inovatorii realizînd — indiferent în ce domeniu — ceva conceput și împlinit de ei singuri, mai ales în afara cărărilor bătute. Chiar în modestul tărîm al pescuitului, aceste satisfacții sînt pline de încîntare și mulțumire. Și de ce am trece pe lîngă ele?

Nu pretindem, bineînțeles, că „oricine" va deveni un maestru. (Dar nu e nici exclus ca cineva să aibă ștofă de maestru fără s-o știe! cum ar ști, dacă nu încearcă?) Nu pretindem nici că va reuși oricine, cu ușurință, unele complicate și minuscule înfăptuiri aripate, cum sînt unele musculițe de lipani, adevărate realizări de artă. Dar pretindem și afirmăm că oricine își poate face muștele de uz curent pentru apele

noastre. Şi se poate afirma, că la noi în ţară, numai muştele scufundate sînt de învederat pentru uzul curent. Iar din muştele scufundate, se poate susţine că cele fără aripi (tip spider) sînt foarte suficiente pescarului pentru a face faţă, cu succes, tuturor împrejurărilor. Astfel de muşte îşi poate face pescarul singur fără greutate. Dar va reuşi şi muştele cu aripi cu un minimum de perseverenţă şi atenţie pentru această îndeletnicire. De muştele plutitoare, cu o întrebuinţare mai mult excepţională la noi, nu ne vom ocupa în această broşură de iniţiere.

Apropiat aceleaşi argumente se pot aduce şi pentru cazul pescarului cu năluci. Independenţă faţă de articolele comerciale, economie, satisfacţia realizărilor, perfecţionărilor sau inovaţiilor, încredere în scule, izgonirea timidităţii în locuri grele, toate se potrivesc întocmai ca şi în cazul muştelor artificiale. Dar pe lîngă năluci, pescarul îşi va putea face singur şi încă alte scule, mai mici sau mai mari, de neapărat folos, aşa cum se va vedea în cele ce urmează.

Dar, cum din nimic nu poate ieşi decît nimic, se înţelege că pescarul va trebui să aibă la îndemînă materialele şi sculele cu care să treacă la înfăptuiri. Din fericire ele nu sînt nici multe, nici greu de procurat. Le vom arăta, fiecare, la locul lor.

CAPITOLUL I

CONFECȚIONAREA MUȘTELOR ARTIFICIALE

Inainte de a trece la realizări ne trebuie, evident, un echipament potrivit și cîteva cunoștințe generale. Le vom trece în revistă, după care ne apucăm să facem muște.

Inainte de toate e nevoie să avem: 1) *Sculele* necesare și 2) *Materialele* din care alcătuim muștele.

SCULELE

Nu sînt nici multe, nici greu de avut. Unele le putem cumpăra, altele le găsim în casă; iar dacă nu, le improvizăm. Să le trecem în revistă.

A) Menghina. Sînt maeștri — și sînt pescari-țărani pe marginea apei — care își fac musca între degete. Admirăm, dar nu ne oprim. Ne trebuie o menghină în care să fixăm cîrligul pe care construim musca. Sînt modele comerciale foarte bune, unele mai simple, altele mai perfecționate, cărora nu li se pot găsi decît două defecte: sînt scumpe și nu sînt

de loc curente în comerț. E drept că ar putea fi realizate de orice atelier mecanic. Un model simplu e cel arătat de fig. 1. Principala calitate de căutat e să strîngă bine cîrligul între fălci, fără nici un joc.

Dar ne putem foarte bine dispensa de articolul comercial, improvizînd o menghină excelentă, fie cu un cleşte cu fălci plate („patent", de pildă), fie cu o pensă chirurgicală (hemostatică), amîndouă de găsire curentă în magazinele de specialitatea respectivă. Fig. 2 şi 3 arată astfel de menghine improvizate. Vom descrie mai în amănunt pe cea folosind un cleşte, puţin mai complicată decît cealaltă. Vezi fig. 3.

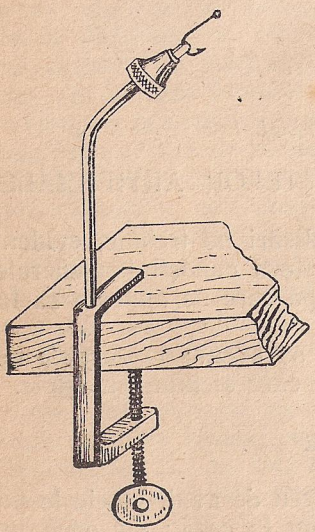

Fig. 1. Menghină tip comercial

Ca postament o planşetă de lemn *(a)*; o altă scîndurică, înclinată la 45° *(b)*, e fixată de postament şi se sprijină pe un mic suport *(c)* — cîteva cuie şi clei pentru consolidarea ansamblului. Pe scîndurica înclinată *(b)* se fixează un cleşte cu fălci late (d); această fixare se face prin două legături de sîrmă *(e)* bine strînsă şi răsucite, imobilizînd cleştele; dar să se noteze că legăturile acestea se fac şi imobilizează numai *o singură* ramură din cele două ale cleştelui. Bineînţeles, sîrmele trec prin nişte găuri făcute în lemnul scîndurici.

Gata. In faza cea mai rudimentară strîngerea cleștelui pe cîrlig se poate obține cu o sfoară trecută strîns peste capetele ramurilor și imobilizată apoi, răsucind-o pe un cui bătut într-o parte a scîndurii. Dar e mult mai practic de imaginat o strîngere mai sigură și mai comodă. De pildă: un cui ghiventuit trecut prin ramurile cleștelui și o piuliță de strîngere cu urechi; e o mică operație care o poate face orice lăcătuș. Dacă îi mai adaogi și un arc spiral, care tinde să deschidă

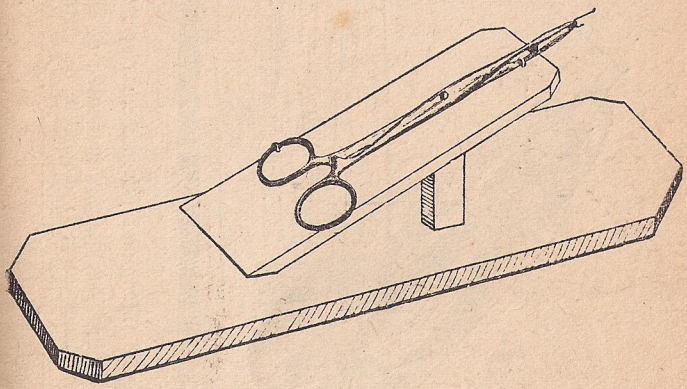

Fig. 2. Cleşte chirurgical pentru improvizat menghina

cleștele, e foarte bine: slăbind strîngerea piuliței, cleștele își cască fălcile singur pe măsura deșurubării. Acest mic dispozitiv se vede în fig. 3, f. Pentru că tot sîntem în atelierul mecanicului îi vom cere să rotunjească la tocilă toate unghiurile drepte și tăioase ale fălcilor cleștelui, dîndu-i o formă de cioc, cum se poate vedea în figură.

In loc de cleşte am spus că se poate monta o pensă

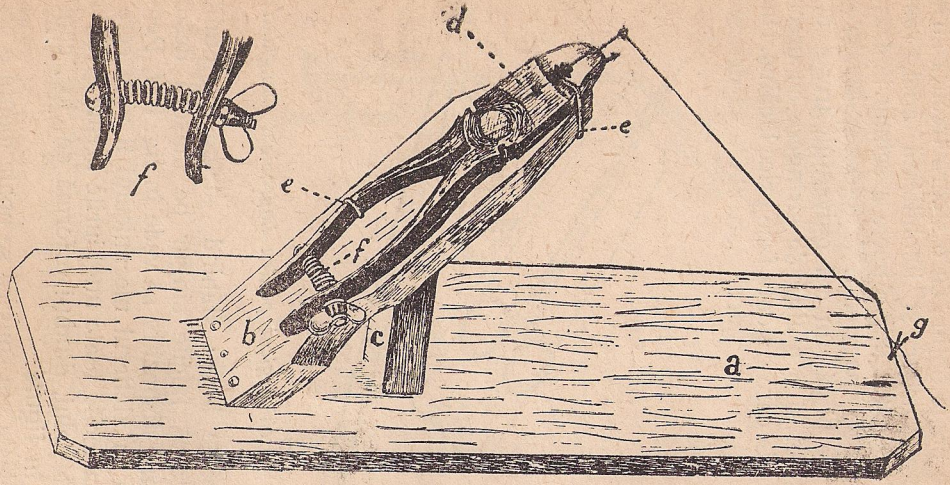

Fig. 3. Menghină folosind un cleşte

a) postament; b) scîndurica înclinată; c) suport; d) cleşte; e) legături; f) dispozitiv de strîngere; g) dispozitiv pentru prinderea aţei de montaj

hemostatică, cum întrebuințează chirurgii. Aceste pense strîng foarte bine și au un sistem de blocare a ramurilor foarte simplu și foarte sigur. E de atras numai atenția că trebuie ales un model care să aibă o deschidere, un loc gol, între ramuri, pentru a-i putea fixa una de scîndurică, prin legăturile de sîrmă. Bineînțeles, se fixează de scîndurică tot *o singură* ramură a pensei (fig. 2). Model simplu și foarte practic.

E practic ca la extremitatea postamentului să se fixeze un resort cu două ramuri strîns alăturate; între aceste ramuri, ca între două degete, se poate prinde ața de montarea mușchilor, ceea ce, uneori, e de bun ajutor (fig. 3, g). Dar acest mic ajutor se poate obține și înfigînd un simplu ac cu gămălie în postament și înfășurînd ața de montaj în jurul lui.

Ne ușurăm lucrul dacă scîndurica înclinată *(b)* va fi mult teșită pe dedesubt, la partea de sus, ceea ce degajează spațiul de sub cîrligul ce va fi fixat între fălcile cleștelui. (Vezi pe fig. 3).

Aceste modele de menghină improvizată prezintă avantaje față de modelele comerciale. Intîi, ieftinătate, simplicitate și soliditate. Apoi posibilitatea de a fi instalată ori unde, fără fixări cu șurub de marginea mesei; ușurința cu care întreg dispozitivul poate fi rotit în toate sensurile, ceea ce ușurează lucrul uneori; sprijinul ce găsește mîna stîngă pe scîndurica înclinată, prețios cîteodată; planșeta postamentului e ca o mesuță pe care ai la îndemînă celelalte mici scule — și în care poți înfige ace.

Dimensiunile de dat postamentului și celorlalte părți n-au nimic obligatoriu, dar depind, evident, de mărimea cleștelui sau pensei. Cu un clește lung de 16 cm, de pildă, următoarele dimensiuni sînt foarte

potrivite: postament *(a)*: 39 x 15 cm, grosimea 1,5 cm; scîndurica înclinată *(b)*: 17 x 6 cm; suportul *(c)*: 7,5 x 2 cm, secțiune pătrată. Lemnul de brad e foarte suficient.

B) **Cleștișori.** E nevoie să avem cel puțin doi cleștișori, care ne ajută la montarea mușteI. E vorba de niște mici pense cu arc care să poată prinde și ține strîns între fălci un fir de ață sau un vîrf de fulg. Un model simplu se vede în fig. 4. Important e ca fălcile să se ajusteze foarte bine pe lat, ca să nu scape firul de ață. Se fac din sîrmă de oțel destul de groasă (vreo 2 mm), ca să aibă și destulă putere și destulă greutate. O greutate de vreo 6 gr e suficientă; lungime vreo 7 cm. Lățimea fălcilor care prind firul vreo 4 mm, fără zimți la interior ca să nu taie firele de pană.

Dar se pot improviza acești cleștișori și din niște simple „cîrlige de rufe", modificate la vîrf prin două tăieturi piezișe, ca să poată prinde comod ața (fig. 4. c). Cum sînt cam ușoare, se pot îngreuna cu puțin plumb. Dacă astfel de cleștișori nu sînt chiar idealul, la nevoie pot totuși aduce servicii destul de bune.

c) **Foarfecă.** Ne trebuie o forfecuță cu vîrfuri ascuțite, tăind foarte bine. Poate fi dreaptă sau cu vîrfuri ușor curbate — sau, și mai bine, amîndouă (fig. 5 și 6). Cu ele tăiem materialele de montaj și penele.

D) **Sulă.** Sula e cîteodată necesară pentru descurcat sau aranjat unele fire de pană, pentru destupat un ochi de cîrlig, pentru ajutor la facerea unui nod, etc. Un ac mare cu gămălie poate ține locul sau, și mai bine, un ac mare de cusut înfipt cu urechea într-un mic mîner de lemn (bucată de creion, de pildă).

Acestea sînt sculele strict indispensabile. Va recunoaște oricine că nu sînt nici multe, nici greu de

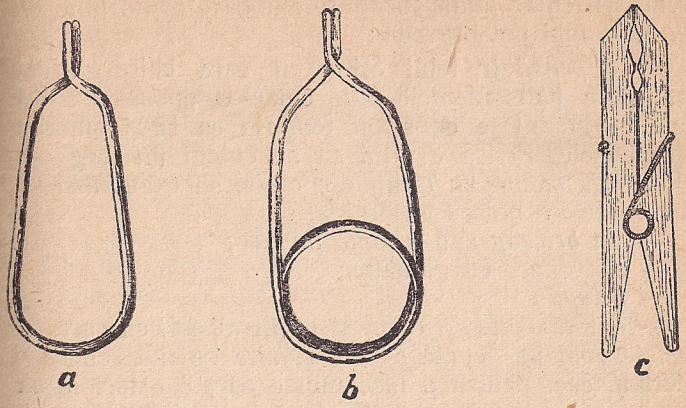

Fig. 4. Cleştişori
a, b) din sîrmă de oţel; c) improvizat din cîrlig de rufe

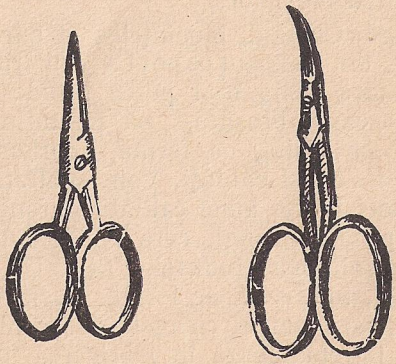

Fig. 5 şi 6. Foarfeci
5) drepte; 6) curbe

avut. Nu chiar indispensabile, dar care prind bine de avut, se mai pot prevede :

— *o pensă* în felul celor cu care chirurgii își mînuiesc pansamentele sau chiar o „pensetă" din cele întrebuințate de sexul feminin ca să-și smulgă sprîncenele. Pensa e utilă ca să culegi un fulg din plicul lui, să iei un cîrlig din cutie, să examinezi pe toate fețele o muscă terminată, etc ;

— un *briceag* sau o *lamă de ras ;*

— cîteva *ace* cu gămălie ;

— o *lupă ;*

— dar mai ales o *cîrpă* și puțin alcool, cu care să ne ștergem pe degete de lac și alte lipiciuri cu care lucrăm, căci pentru a face muște curate e nevoie să avem și degetele curate... cel puțin în principiu.

MATERIALELE

Trecem acum în revistă materialele necesare pentru înfăptuirea muștelor.

A) **Cîrlige.** Cîrligul, bineînțeles, e parte esențială și de bază, din moment ce pe el se construiește musca, iar muscă fără cîrlig n-ar putea prinde pește. Nu e cazul, în această broșură, să ne întindem asupra „studiului" cîrligului, ca formă, curbură, călire și alte caracteristici și calități. Vom sublinia numai necesitatea unei foarte bune calități, garantată prin seriozitatea producătorului, care își face un punct de onoare din calitatea produselor sale. Un cîrlig prost rămîne prost, indiferent de formă. Avem în vedere în cele ce urmează numai cîrligele cu „ochi", singurele ce se mai întrebuințează în fabricarea muștelor moderne. E indiferent dacă acest ochi e de tipul lăsat în jos sau ridicat în sus. Totuși, pentru muștele ar-

tificiale „scufundate", de care ne ocupăm, se preferă ochiul lăsat în jos.

Pentru nevoile păstrăvarilor noştri interesează gama mărimilor între nr. 0 şi nr. 4. E suficient. (Întrebuinţăm, cum se obişnuieşte pentru cîrligele cu ochi, scala nouă, zisă Kendal. Pentru concordanţa cu scala veche, cît şi pentru mărimea în mm a diferitelor numere de cîrlige, a se vedea broşura AGVPS *„Pescuitul cu musca artificială".*)

B) **Aţa de montaj.** Pentru fixarea diferitelor materiale care vor alcătui musca se întrebuinţează un fir de aţă sau mătase, pe care o denumim *aţa de montaj*. E vorba de o aţă foarte fină, sau de un fir de mătase, de diferite culori, care, pe lîngă fineţe, trebuie să mai întrunească, înainte de toate, două calităţi : să fie tare, rezistînd la o tracţiune chiar mai mare, şi să nu se răsucească în timpul lucrului. Firmele de specialitate vînd astfel de material de cea mai bună calitate. Dar putem întrebuinţa şi acea aţă mătăsoasă de pe acele „papiote" de găsit în comerţ sub numele de „ibrişim", sau aţa zisă „de dantelă" din magazinele de mercerie, sau *un fir* de mătase scos dintr-un scul de mătase de brodat.

Unele corpuri de muscă se fac din chiar această aţă de montaj. Vom avea deci nevoie de diferite culori, şi în special de următoarele : galben, portocaliu, negru, brun, verde, cenuşiu, roşu.

C) **Ceara.** E necesar ca aţa de montaj să fie lipicioasă, ceea ce uşurează foarte mult, în special la începutul montajului, atît lucrul, cît şi consolidarea aţei pe cîrlig. Această stare lipicioasă va fi necesară şi pentru alte scopuri, după cum se va vedea mai departe. Sînt numeroase feluri şi formule prin care putem ajunge la acest scop. Se poate întrebuinţa, de pildă, o bucată de ceară prin care se trece aţa. Dar

ceara curată nu e întotdeauna suficientă. Un material mai potrivit este „papul" cizmarilor: o bucată de pap preparat, de mărimea unei prune, e suficientă. Are totuşi defectul că, cu timpul, se întăreşte şi trebuie din nou muiat la căldură. Un foarte bun lipiciu se prepară din răşină sau sacîz ce se dizolvă în terebentină la cald (baie de apă caldă). De pildă: 20 cmc terebentină, 35 gr sacîz pulverizat de dizolvat la cald: se adaogă la cald 5 cmc ulei de in. În lipsă de terebentină se poate dizolva sacîzul, la rece, în alcool 90°. Acest lipiciu e practic de ţinut într-un tub de sticlă sau metalic (de la diferite medicamente, de pildă) prevăzut cu un capac sau dop în care s-a fixat un ac, ce rămîne cufundat în lichidul lipicios. Trebuie foarte puţin din acest lichid, prins de ac, ca să ungem aţa de montaj. Atingem aţa într-unul sau două puncte şi apoi întindem lipiciul cu degetele.

D) **Pene şi fulgi.** Penele şi fulgii de păsări intră ca parte foarte importantă în confecţionarea muştelor artificiale. Principial, am putea despărţi acest material astfel: 1) *fulgii* care dau „părul" muştelor, adică acele fire sbîrlite formînd ca un guleraş şi care figurează picioarele gîzei şi dau viaţă muştelor; 2) *penele* din care se fac aripile la muştele de acest tip; 3) *firele de pană* ce se întrebuinţează uneori pentru corpul muştei. Cîteva cuvinte despre fiecare.

1. **Fulgii** care dau „părul" muştei sînt desemnaţi în literatura pescărească printr-un termen consacrat, intraductibil, care are mai ales avantajul că arată, fără încurcătură, despre ce e vorba în descrierea unei muşte. Deci acel fulg care va forma guleraşul muştei se numeşte *hackle*. Desigur, s-ar putea spune şi „pana" muştei, dar termenul nu e destul de precis, căci şi aripile muştei tot din pană sînt făcute. În sens strict, un „hackle" e un fulg îngust, lunguieţ,

în formă de fier de lance, de la gîtul cocoşului. Fig. 7 arată despre ce e vorba. Dar prin extensie se aplică acelaşi termen oricărui fulg cu care facem acel *guler sbîrlit* din capul muştei, fie că e fulg luat de la gîtul cocoşului, fie că e luat de la gîtul găinii, fie că e luat de la alte păsări, de la gît sau altă parte a pasării (fig. 7).

Regulă generală: de cîte ori dorim un hackle tare, rigid, lucios, care, ud, să nu se lipească de corpul muştei, vom întrebuinţa un hackle de cocoş bătrîn, minimum de doi ani; de cîte ori dorim un guleraş

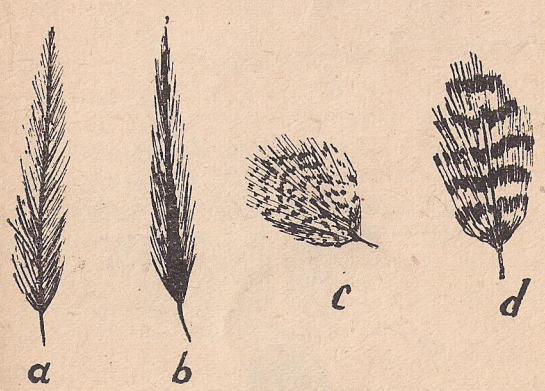

Fig. 7. Hackle
a, b) clasic, de cocoş; c) de potîrniche; d) de sitar

mai moale, mai suplu, mai puţin lucios, udîndu-se repede, vom întrebuinţa un hackle de găină sau altă pasăre.

Vom vedea mai departe cum se pregăteşte un hackle pentru întrebuinţare.

2. **Penele** din care se fac aripile muştelor sînt, o-

bișnuit, penele mari din aripile păsărilor de diverse neamuri. Se taie din aceste pene fragmente, cu firișcarele nedespărțite. Vom reveni asupra lor la locul cuvenit. (Vezi fig. 25.)

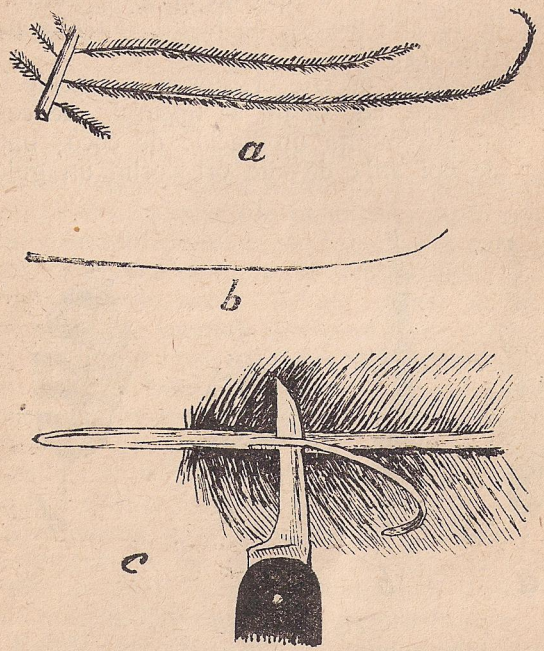

Fig. 8. „Păun" și „Quill"
a) fir din coadă de păun; b) cotorul acelui fir, zis *quill*; c) pojghiță de „quill" dintr-un cotor de pană mare

3. **Firele de pană** întrebuințate pentru *corpul* mușțelor le vom reduce, pentru scopurile noastre, numai la acele fire lungi, cu strălucîri de bronz, care în-

conjuară minunatul „ochi" al penelor din coada păunului. Aceste fire lungi se întrebuințează fie în starea lor naturală, așa cum le luăm din pana păunului, fie folosind numai *cotorul* pe care sînt prinse firișoarele cu strălucire metalică. Cînd se spune că o muscă are corpul „din păun" trebuie să se înțeleagă că are corpul făcut din firele din coada păunului, întregi, în starea lor naturală (fig, 8, a).

Cotorul singur ia numele specific de *quill* (fig. 8, b). Același nume se dă și unei pojghițe de pe cotorul unei pene mari, desprinsă cu briceagul ; de pildă, de pe cotorul unei pene mari dintr-o aripă de gîscă, (fig. 8, c). Aceste cotoare, sau pojghițe de cotor în fășii subțiri, se întrebuințează pentru cercuit unele corpuri de muște, sau pentru făcut corpuri întregi. Denumirea de „quill" are avantajul să desemnezeascurt și precis despre ce e vorba, în afară că lămurește cititorul literaturii internaționale pescărești asupra unor termeni care rămîn altfel obscuri.

Bineînțeles, pentru confecționarea muștelor noastre, ne va trebui o mică provizie din aceste diverse categorii de pene și fulgi, după modelele de muște ce vrem să realizăm. Dacă ne limităm la cîteva tipuri de muște fără aripi, nu va fi de loc greu să ne procurăm ce ne trebuie. Dacă ambiționăm la o colecție foarte variată de muște cu aripi va fi ceva mai complicat, fără îndoială. Dar vom vedea că ne putem totuși descurca, căci baza rămîne cocoșul, găina, potîrnichea, sitarul, graurul, gaița. Cine nu e vînător are desigur prieteni vînători, care vor putea să-i dăruiască... cel puțin penele.

Iar penele și fulgii, să nu se uite, trebuie ținute, bine seriate, în plicuri de celofan, *la adăpost de molii*.

Altfel se vor găsi, după o vreme, numai cotoarele sau nimic.

Să notăm că penele se pot și *vopsi*. Lucrul e necesar, uneori, pentru unele nuanțe pe care nu le găsim în stare naturală. Sînt, de pildă, unele tipuri de muște prevăzute cu un guleraș de un anumit albastru-cenușiu, foarte greu de găsit, căci cocoșii cu astfel de fulgi sînt rari. Pentru ca vopsitul să reușească trebuie, înainte de toate, să se îndepărteze grăsimea de pe fulgi; pentru aceasta se spală cu alcool, sau apă cu amoniac, sau chiar într-o baie săpunată. Vopsirea se face cu penele în stare udă. Coloranții pot fi cei pe bază de anilină întrebuințați de gospodine pentru vopsirea lînei sau stofelor Dar, bineînțeles, nu se va găsit direct culoarea care ne interesează, ci vor trebui amestecate diferite culori pînă să nimerim nuanța căutată. Sint deci de avut în vedere multe tatonări. Dar, cu culori de bună calitate, vopsirea e solidă și durabilă.

Credem de folos să indicăm aci culorile și nuanțele cele mai des întîlnite, ca „hackle", la diversitatea tipurilor de muște artificiale, cît și denumirile prin care sînt desemnate în literatura și cataloagele pescărești, denumiri care încurcă de multe ori pescarul neprevenit.

Cel mai ușor de procurat e hacklul „roșu", cu diversele nuanțe de ruginiu deschis, mijlociu și roșu-aprins, apoi cu tonuri trăgînd spre castaniu, brun-ruginiu sau brun-ciocolată. Tot printre tonurile de roșu intră și cel denumit „ginger" a cărui nuanță aduce cu a biscuiților ziși „petit beurre". Un hackle foarte renumit e cel desemnat „cock y bondhu", ale cărui fire sînt negre în lungul cotorului și la vîrfuri, iar mijlocul e ruginiu cald. Fiind foarte greu de găsit e ades înlocuit cu altul zis „furnace" (văpaie), care

diferă de precedentul numai prin faptul că n-are vîrfurile firelor negre Se prezintă ca un fulg de culoarea focului cu o bandă neagră în lungul cotorului.

Să mai semnalăm hackluri de culoarea ruginii („rusty") amestecată cu cenușiu ; altul de culoarea aramei („brassy") ; cel zis „chinchilla", care e cenușiu sau roșcat pistruiat cu alb ; cel de culoarea mierii, zis „honey", care are centrul cenușiu deschis iar extremitatea fibrelor de culoarea mierii lichide, unul din cele mai greu de procurat.

Vom face o mențiune specială pentru hacklul zis „badger" (viezure) pentru că intră în alcătuirea unei muște de mare randament în apele noastre : musca zisă „Baxmann". E un hacklu negru sau cenușiu foarte închis și cu vîrfurile firelor albe. Cine găsește un cocoș avînd acest hacklu să nu șovăie să-l cumpere !

Printre cele mai greu de procurat sînt și hackluri cenușii, mai ales în nuanța cenușiu-albastru, de găsit aproape exclusiv la o rasă de cocoși, zisă de Andaluzia. Am mai amintit că pescarul e obligat să-și vopsească, alți fulgi, albi sau cenușii, pentru a ajunge la această nuanță. Musca foarte cunoscută și mult întrebuințată la noi, zisă „Blue Upright", cere tocmai un astfel de hackle ; obișnuit se vinde cu un hackle albastru-cer, inadmisibil.

Se întrebuințează și fulgi negri, albi, gălbui.

Găinele dau aceleași culori, dar cu fulgi moi și cu coloritul mult mai șters. După cum s-a mai amintit se folosesc ca hackle și fulgi de la diferite alte păsări, mai obișnuit potîrnichea, sitarul (vezi fig. 7, c, d), graurul, porumbelul, gaița, găinușa de apă, sturzul etc.

E) **Materiale pentru corpul muștelor.** Se întîlnește aci o foarte mare diversitate, dar, de fapt, pentru

muștele de uz curent, această mare diversitate se reduce la foarte puțin. Vom trece însă în revistă majoritatea posibilităților.

S-a pomenit ceva mai sus că unele corpuri de muscă se fac din chiar *ața de montaj,* aleasă de culoarea potrivită.

În afară de aceasta, corpurile de muscă se fac din mătase, din lînă, din „quill", din tei grădinăresc, din fir de pană de păun, din păr de cal, din cauciuc, din fire de blană a diferite animale, din fir de aur sau argint etc. Să dăm cîteva indicații despre fiecare.

Mătasea naturală (din cea vîndută în scul) e de uz curent pentru foarte multe și foarte bune corpuri de muște. De semnalat un mic defect: udă, mătasea își schimbă puțin culoarea, care se închide nițel. Nu e mare lucru, dar cine vrea să mențină culoarea exactă n-are decît să acopere corpul cu puțin lac celulozic incolor și transparent.

Lîna, din cea pentru tricotat, brodat sau din cea netoarsă, după modelul muștei, dă un foarte bun material pentru corpuri. Se vopsește, de altfel, ușor. Nu schimbă culoarea cînd e udă. Foarte multe muște au corpul din lînă.

Quill. Corpurile din quill sînt tipice pentru unele modele de muște. E mai delicat de lucrat decît lîna sau mătasea. Sfătuim să fie întrebuințat în stare umedă, cînd devine mai suplu la înfășurat. Se întrebuințează în stare naturală sau vopsit. Am amintit mai sus că sub numele de quill se înțelege fie cotorul de fulg, fie o pojghiță scoasă de pe un cotor de pană mare. De avut în vedere că întrebuințînd un quill în stare de cotor, acest cotor are, obișnuit, o latură mai închisă, mai negricioasă; deci, după *sensul* în care o înfășurăm pe cîrlig, va rezulta un

corp negricios sau alb, după cum partea negricioasă e vizibilă sau nu.

Cotorul de quill — de păun, de pildă — se obține răzuind cu o lamă firele de pană, sau, după o baie în apă caldă, trecînd cotorul între unghii (fig. 8, b). Pojghițe în fîșii de quill se obțin de pe cotorul penelor mari din aripă de gîscă, curcan alb, lebădă etc., cu briceagul sau o lamă de ras (fig. 8, c).

Teiul grădinăresc, în fîșii înguste, dă corpuri de muscă foarte bune, de o culoare greu de obținut altfel. E ușor de lucrat, ieftin, nu-și schimbă mult culoarea în apă. Se poate și vopsi.

Părul de cal e un excelent material pentru corpuri. Părul alb din coadă de cal dă corpuri de o transparență și luciu foarte apropiat de aparența unor trupuri de larve sau muște. Se poate și vopsi, dar nu cu ușurință. Vopsit în două culori, sau o singură culoare ce merge degradîndu-se în lung, părul de cal îngăduie obținerea în modul cel mai simplu a unor corpuri nuanțate în lung, întrebuințînd un singur fir.

Cauciucul e întrebuințat destul de rar, deși poate da corpuri cu un foarte bun aspect. Se pot întrebuința fîșii înguste tăiate din mănuși vechi folosite de chirurgi; se găsesc astfel de mănuși în diverse nuanțe, mergînd de la brun la alb. Foarte ușor de lucrat.

Blană. Păr de iepure, de veveriță, de cîrtiță, de șoarece de apă... pînă la păr de urs și focă. Cunoscuta muscă „Hare's Ear", de pildă, e dintre modelele acestea făcute cu blană (de ureche de iepure). Montarea corpurilor cu blană prezintă unele complicații. Vom indica la locul potrivit procedeul cel mai simplu pentru această întrebuințare.

Fir de aur și argint. E vorba de un fir sau o fîșie îngustă (cum e „beteala" mireselor), metalic, galben sau alb. Se găsește la ceaprazari. Se fac corpuri în-

tregi din acest material, dar principala întrebuințare o are la *cercuirea* corpului cu o spirală metalică lucitoare, procedeu de uz curent pentru foarte multe modele de muște. E un material important, des întrebuințat. Vom vedea mai departe cum se cercuiește corpul cu acest fir.

F) **Material pentru „coada" muștelor.** Sînt unele modele de muște la care se figurează, în prelungirea corpului, acele fire fine, ca un fel de coadă, existente la musca naturală și numite „cerci". Această coadă are o deosebită importanță la muștele *plutitoare* (o chestiune de ținuta muștei la suprafața apei), dar incomparabil mai puțin însemnată pentru tipul muștelor *scufundate* de care ne ocupăm aci. Cînd vrem să reproducem însă, cît mai fidel, o insectă prevăzută cu acei „cerci", va trebui să ținem seama de ei la confecționarea artificialei. Se fac din fire scoase dintr-o pană, sau din păr. Se găsesc în literatura pescărească controverse între susținătorii părului de urs sau de focă, și partizanii firului din pană de fazan sau bibilică. Pentru muștele noastre sfătuim pescarii să simplifice toată chestiunea întrebuințînd, la orice muscă scufundată, fire dintr-un hackle rigid de cocoș, în culoarea potrivită modelului. Afirmăm că e o soluție nu numai practică, dar și întotdeauna bună. Vom vedea mai departe cum se aplică această coadă la corpul muștei

G) **Lac celulozic.** Atît pentru întărirea și asigurarea nodului final cu care se termină confecționarea muștei, cît și pentru lăcuirea unor corpuri de muscă, e foarte indicat să întrebuințăm puțin lac celulozic. Acest lac se găsește și în comerț (gen „Pantocol"), dar îl putem prepara noi. Se dizolvă bucățele de celuloid alb și transparent în părți egale de acetonă și acetat de amil. Dizolvarea ține vreo 48 ore, agitînd

din cînd în cînd. E de obținut un lichid de consistența glicerinei. Dacă e prea gros se adaogă lichid; dacă e prea subțire se adaogă celuloid. (Proporția e cam de 5 gr celuloid pentru 100 cmc lichid). Ca celuloid se poate folosi cel al filmelor fotografice după ce s-a înlăturat, prin apă fierbinte, gelatina de pe ele. Să notăm că *unele* filme fotografice se dizolvă numai în acetat de *etil*.

Cu aceasta am terminat revista sculelor și materialelor necesare. S-ar pare, tot pomenind cînd de păr de urs, cînd fir de pană de bibilică, că pescarul nu se va descurca niciodată. De fapt, dacă știm să ne limităm la cîteva muște utile, fără aripi, atunci cîteva cîrlige, puțină mătase și cîteva pene vor fi foarte suficiente. Să nu se uite că muștele fără aripi, simple de făcut, sînt sigure de succes nu numai ca confecție, dar și la rîu, oriunde. Cu acest tip de muște vom începe deci meșteșugul nostru de fabricanți. Dar pentrucă sînt unele principii generale, care se aplică la orice fel de tip de muște, să terminăm întîi cu aceste cunoștințe generale.

CUNOȘTINȚE GENERALE

A) **Noduri.** De fapt, un singur fel de nod ar fi suficient, mai ales la începuturi. Vom indica însă și un „nod final" foarte bun, foarte sigur și util de știut. Vom detalia deci două noduri: 1) *nodul simplu,* întrebuințat în timpul montajului, — sau, făcute mai multe unul peste altul, servind drept nod final, și 2) *nodul final,* de făcut după terminarea montajului, un nod care nu se poate nici desface, nici slăbi, oricît s-ar întrebuința acea muscă.

1) *Nodul simplu.* La drept vorbind acest nod e un laț, un fel de jumătate de nod. Să spunem că între-

buințarea acestui nod în timpul montajului nici nu e învederată de mulți practicieni. In adevăr, cînd în timpul montajului trebuie să lăsăm din mînă ața de montaj ca să facem altceva, se poate foarte bine imobiliza ața prinzînd-o cu unul din cleștișorii despre care am pomenit, care o va ține întinsă sub greutatea lui, împiedicînd desfășurarea spirelor de ață învîrtite peste cîrlig. Găsim însă că e mult mai simplu, mai practic și mai solid pentru întregul montaj, să facem un nod simplu cînd părăsim din mînă ața de montaj. Putem chiar, atunci, să depărtăm ața lateral lăsînd astfel un spațiu liber sub cîrlig pentru alte înfășurări, fixînd provizoriu ața oblic de un ac sau în dispozitivul *g* din fig. 3.

Acest nod se poate face astfel: ținînd ața întinsă cu mîna dreaptă, pun arătătorul și degetul mijlociu, alăturate, de la mîna stîngă, pe ață și deasupra degetelor de la mîna dreaptă; îndoi ața cu mîna dreaptă trecînd-o peste degetele stîngi, care apasă și ele acum pe ață ca s-o ție întinsă; duc cu mîna dreaptă ața spre cîrlig și trec ața peste cîrlig; s-a format astfel o buclă lungă în curba căreia sînt degetele de la mîna stîngă ce mențin tensiunea ței; aduc ața trecută pe după cîrlig, cu mîna dreaptă, pînă în dreptul degetelor stîngi; degetele stîngi prind ața adusă de mîna dreaptă, care e acum liberată; degetele stîngi mențin firele întinse; cu mîna dreaptă iau sula sau un ac, îl bag în buclă sub degetele stîngi, și apăs pe buclă; degetele stîngi, tot ținînd firul dăruit de mîna dreaptă, le scot din buclă; trag cu aceste degete de firul bine apucat acum și cu degetul cel mare stîng; bucla se strînge lunecînd pe cîrlig; întovărășesc cu sula strîngerea buclei pînă la cîrlig; bucla s-a strîns, potrivind-o cu sula exact unde vreau să fie nodul; scot sula; strîng nodul. Această lungă

explicație, necesară, în scris, se traduce în fapt la cîteva secunde luate de niște mișcări foarte simple. ce se pot deduce din arătările fig. 9.

2) *Nodul final.* Foarte mulți practicieni și chiar fabricanți termină montajul făcînd 2—3 noduri simple la rînd, unul peste altul, și consolidează apoi cu lac celulozic. De fapt e foarte suficient. Pentru cine dorește însă un nod foarte sigur, fără posibilitate de desfacere în timpul întrebuințării mușteI, poate adopta următorul procedeu :

Țin ața întîsă între două degete de la mîna dreaptă, cam la 4 cm sub cîrlig. Tot pe acest fir așez și inelarul mîinii drepte, cît mai jos, sub degetele de mai sus. Trec mîna stîngă peste menghină și apuc cu

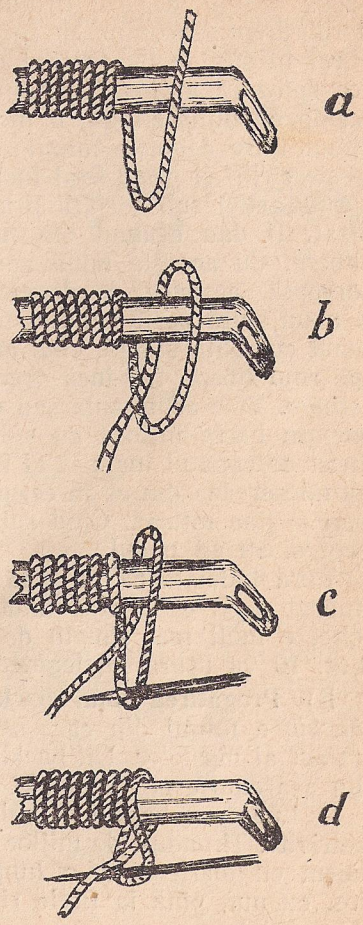

Fig. 9. Nod simplu
a, b, c, d) faze din execuție

două degete capătul firului ce spînzură sub inelarul drept. Înconjur cu firul inelarul drept și aduc firul în sus de îl proptesc de cîrlig, alături de firul ce spînzură în jos. Ținînd întins acest capăt de pe cîrlig cu mîna stîngă, îl înclin spre stînga. Cu firul ținut între degetele mîinii drepte fac o înfășurare peste cîrlig și peste firul înclinat ținut de stînga. Am prins astfel sub o spiră firul înclinat și l-am imobilizat. Îi dau drumul din mîna stîngă, care devine liberă. Cu această mînă apuc firul ținut de mîna dreaptă, aproape de degetele acestei mîini, și fac o nouă spiră peste capătul înclinat și cîrlig. Tot așa, cînd cu mîna stîngă, cînd cu mîna dreaptă, devenite pe rînd libere, fac încă vreo 4 spire, *mergînd spre stînga*. Trec acum sula sau un ac în bucla rămasă și mențin bucla întinsă cu sula. Cu mîna stîngă trag încet de capătul înclinat al firului, spre stînga. Bucla se micșorează din ce în ce, petrecînd-o mereu cu sula care o ține întinsă. Cînd sula a ajuns lîngă cîrlig, o scot și strîng nodul.

Fără îndoială că nu e nimic mai plicticos și mai ingrat decît explicarea unui nod în scris. Din fericire, e mult mai simplu de făcut decît de tălmăcit. Fig. 10 va ușura înțelegerea.

B) **Pregătirea unui hackle.** Reamintim că un *hackle* e fulgul din care se face „părul", gulerașul zbîrlit al mușchilor. Un hackle nu se înfășoară pe cîrlig așa cum e pe pasăre, ci trebuie pregătit.

1) Luăm un hackle de culoarea și de dimensiunile potrivite. Ținîndu-l de mijloc cu degetele mîinii stîngi tăiem cu foarfeca, de-a lungul cotorului, părțile de jos, cu puf, pînă la firele rigide ale penei. Vezi fig. 11, a și b.

2) Ținem acum acel hackle de extremul vîrf, cu două degete de la mîna stîngă sau cu un cleștișor.

Cu degetul arătător şi cel mare de la mîna dreaptă strînse uşor peste hackle trecem, în lungul cotorului, de sus în jos, adică *în răspăr*. Firele se despart şi se

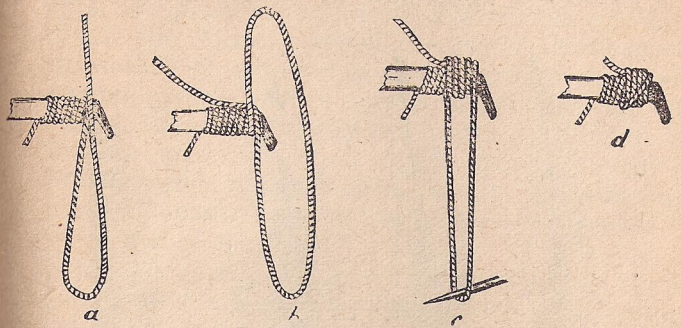

Fig. 10. Nod final
(a, b, c, d) faze din execuţie

aşează sbîrlite, perpendicular pe cotor (fig. 11 c). In această stare zbîrlită se va înfăşura peste cîrlig pentru a obţine guleraşul muştei.

3) Uneori întrebuinţăm numai *o jumătate* de hackle, pentru a obţine o muscă „mai rară în pană". In acest caz îndepărtăm firele de pană pe tot lungul unei părţi a cotorului (fig. 11 d). Restul operaţiunilor ca mai sus. Cînd vrem să avem o muscă rară în păr e preferabil să întrebuinţăm o jumătate de hackle, cu care să facem mai multe înfăşurări pe cîrlig, decît un hackle întreg făcînd cu el prea puţine înfăşurări, căci în acest caz musca nu va fi solidă.

4) Alegerea *lungimii* unui hackle depinde, se înţelege, de lungimea cîrligului şi de modelul muştei. *Lăţimea* unui hackle, în principiu, nu trebuie să depăşească, prin firele cele mai lungi *din o singură*

parte a cotorului, lungimea cîrligului de la ochi pînă la începutul curburii. Deci lățimea totală a unui hackle (de ambele părți ale cotorului) va fi cam de două ori lungimea ochi-curbură.

C) **Sensul înfășurării pe cîrlig.** Înfășurările pe

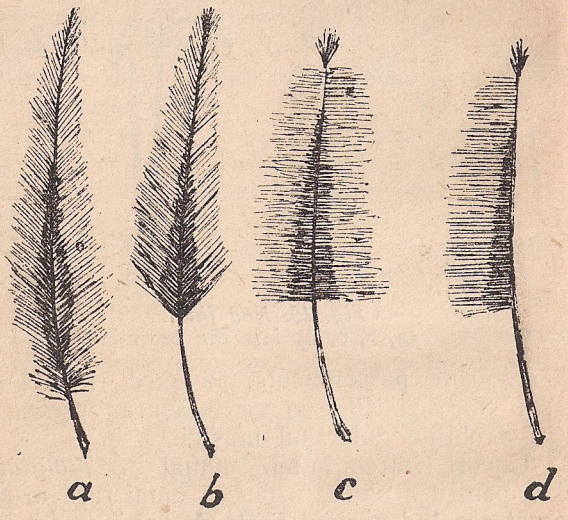

Fig. 11. Pregătirea unui hackle
a) hackle în stare naturală; b) s-a tăiat puful;
c) s-au zbîrlit firele; d) jumătate de hackle

cîrlig ale ației de montaj, mătăsii pentru corp, ale unui hacke etc., le facem cum ne e mai la îndemînă: sau dinspre mine peste cîrlig (deci dinainte spre înapoi), sau invers, din spatele cîrligului spre mine (deci dinapoi spre înainte). Găsim că e mai ușor și

comod primul procedeu ; dar fiecare va proceda cum îi vine mai bine.

Dar trebuie să subliniem un amănunt care are importanță, cu privire la înfășurări, cînd *cercuim* un corp de muscă cu un fir de altă culoare sau cu un *fir* metalic. Atunci e absolut necesar să facem spiralele înfășurării de cercuire *în sens invers* de cum am făcut înfășurările pentru corpul mustei. Așa dar : dacă corpul l-am făcut înfășurînd mătasea dinainte spre înapoi, cercuirea spirală cu fir metalic o vom face înfășurîndu-l dinapoi spre înainte. Trebuie reținut acest amănunt. Altfel cercuirea nu se detașează bine peste corpul mustei.

Să adăogăm că atunci cînd vom spune că înfășuram *spre* stînga, înseamnă că vom merge cu spirele către curbura cîrligului, iar cînd vom spune că înfășurăm *spre* dreapta, înseamnă că vom merge cu înfășurarea către ochiul cîrligului.

Inzestrați cu toate aceste cunoștințe de mai sus, simple dar necesare, putem trece acum la practica realizărilor.

Am spus că vom începe prin confecționarea mustelor fără aripi.

CAPITOLUL II

CONFECȚIONAREA MUȘTELOR

I. MUȘTE FĂRĂ ARIPI

A) **Musca simplă.**

Ne propunem să facem modelul cel mai simplu posibil: o muscă fără aripi, fără coadă, fără cercuire peste corp, iar corpul realizat din chiar *aţa de montaj*.

1) Ne aşezăm, în lumină bună, în faţa menghinei, fălcile menghinei fiind la dreapta noastră. Luăm un cîrlig — pentru începuturi, preferabil mai măricel, de pildă Nr. 4 — şi îl fixăm bine între fălcile menghinei. Cîrligul se prinde în menghină de curbură, fierul cîrligului orizontal, vîrful dedesubt, ochiul la dreapta noastră. Vezi fig. 12. (În cele ce urmează considerăm că pescarul e „dreptaci".)

2) Tăiem din aţa de montaj o lungime de vreo 30 cm, de culoarea ce dorim să aibă corpul muştei. *Ceruim* un capăt pe vreo 3—4 cm.

3) Apucăm capătul ceruit cu două degete de la

mîna stîngă şi-l sprijinim pe corpul cîrligului, capătul spre curbură (fig. 13, a). Ţinînd aţa de montaj între degetul mare şi arătătorul mîinii drepte trecem aţa bine întinsă peste corpul cîrligului, cam la 3 mm de ochiul cîrligului. Am prins astfel sub o spiră capătul de aţă întins pe cîrlig (fig. 13, b). Continuăm

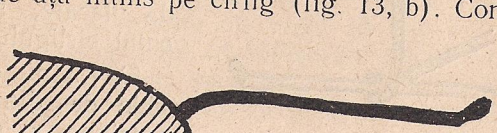

Fig. 12. Fixarea cîrligului în menghină
Prins de curbură, orizontal, vîrful în jos

să înfăşurăm, cu spire *alăturate,* aţa, cu mîna dreaptă, peste capătul întins pe cîrlig, mergînd spre stînga, adică către curbura cîrligului (fig. 13, c). După vreo 5 spire ne putem opri — şi tăiem cu foarfeca (cu mîna stîngă), ras, capătul ceruit neacoperit de spire. In timpul acestei operaţii cu foarfeca aţa de montaj am ţinut-o întinsă cu mîna dreaptă ; dar o putem imobiliza, întinsă, prinzînd-o cu un cleştişor care spînzură de ea, sau, încă, am făcut un nod simplu ; procedînd cu cleştişor sau nod ne liberăm mîna dreaptă pentru foarfecă.

4) Continuăm să înfăşurăm aţa de montaj spre stînga, peste cîrlig, cu spire bine alăturate şi regulate, pînă la începutul curburii. Ajunşi la începutul curburii, ne întoarcem înapoi, tot înfăşurînd, spre dreapta de data aceasta, cu spire alăturate şi regulate, neîncălecate. Ajunşi de unde am plecat, ne oprim şi facem un nod simplu. *Corpul muştei e gata.* Dar,

bineînțeles, dacă dorim ca corpul mustei să fie mai gros vom continua cu înfășurările, spre stînga și înapoi, pînă la grosimea dorită. Dar ultima înfășurare va trebui să se termine, întotdeauna, la locul de plecare, spre ochiul cîrligului.

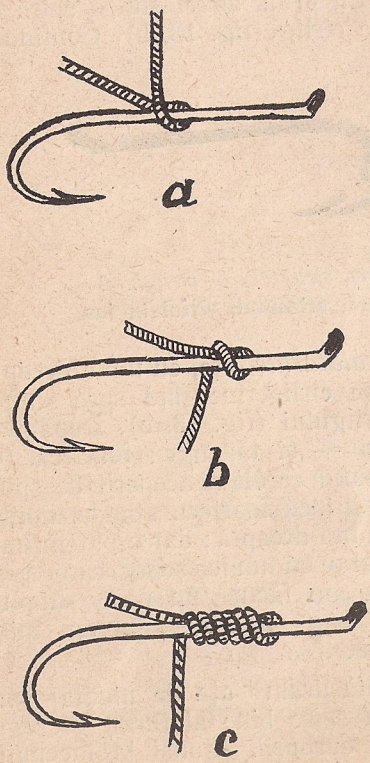

Fig. 13. Fixarea aței de montaj pe cîrlig
a) ținuta aței la început;
b) prima spiră care o fixează;
c) continuarea înfășurării.

5) Luăm un hackle de dimensiunii potrivite și preparat așa cum am învățat mai sus. Îl așezăm cu două degete de la mîna stîngă cu cotorul dezgolit pe cîrlig, vîrful fulgului spre dreapta și cu partea *internă*, mai mată, spre noi. Apucăm iar firul de montaj cu mîna dreaptă și înfășurăm cîteva spire peste cotor, la înălțimea primelor fire de hackle (fig. 14). Facem un nod simplu. Ne asigurăm printr-o tracțiune în sus — simțită dar nu brutală — că fulgul e bine fixat. Tăiem cu foarfeca partea de cotor inutilă, lîngă punctul de fixare.

6) Prindem 3—4

mm din vîrful fulgului cu un cleştişor şi înfăşurăm fulgul în capul corpului muştei, fără să ne apropiem prea mult de ochiul cîrligului, ca să nu-l astupăm şi să avem loc pentru nodul final; ochiul cîrligului trebuie să rămînă întotdeauna degajat printr-un spaţiu de 1—2 mm. Facem atîtea înfăşurări de hackle cît vrem să fie de „stufoasă" musca. Avem grijă să înfăşurăm hacklul cu *partea lucioasă* (externă) spre ochiul cîrligului. Avem grijă ca firişoarele de hackle să se aşeze perpendiculare pe

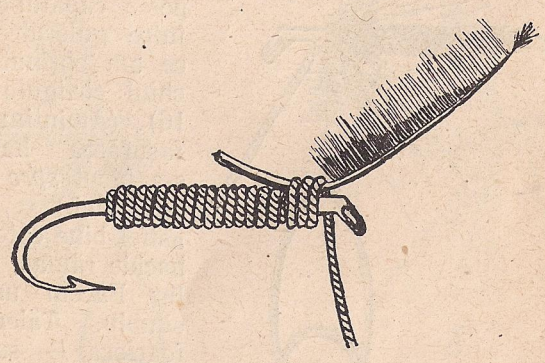

Fig. 14. Fixarea unui hackle pe cîrlig

cîrlig; dacă am călcat cu cotorul peste unele firişoare, ne întoarcem înapoi cu înfăşurarea ca să le degajăm. Avem grijă ca înfăşurarea să fie regulată, menţinînd mereu fulgul bine întins printr-o tracţiune simţită, dar nu exagerată. Spirele de hackle trebuie să fie bine strînse. Avem grijă ca toată înfăşurarea de hackle *să se facă lăsînd mereu aţa de montaj la dreapta înfăşurării de hackle*. (Aci prinde bine dispozitivul *g*

fig. 3 care fixează aţa, oblic, degajînd dedesubtul cîrligului şi menţinînd aţa la dreapta.) Cînd am terminat de înfăşurat fulgul îl lăsăm să spînzure în jos sub greutatea cleştişorului (fig. 15).

7) Reluăm aţa de montaj, o trecem pe sub cleştişorul care ţine fulgul întins, şi o trecem *la stînga* fulgului. Facem cu aţa de montaj vreo 4 înfăşurări, cu spire bine strînse, peste capătul de fulg, între gulerul zbîrlit ce am obţinut şi ochiul cîrligului (fig. 16). (Amintim că înfăşurarea hacklului s-a făcut *spre* ochiul cîrligului.) Fixăm astfel bine cotorul de hackle rămas, de cîrlig. Facem un nod simplu. Tăiem cu foarfeca — sau rupem printr-o smucitură seacă — excedentul de hackle. Facem nodul final sau 3 noduri simple la rînd, unul peste altul. Consolidăm nodul cu o mică picătură de lac celulozic. *Musca noastră e gata.*

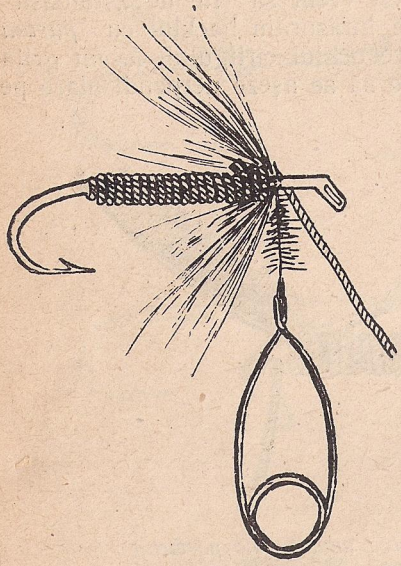

Fig. 15. După înfăşurarea unui hackle
Înfăşurarea a lăsat aţa de montaj la dreapta

Afirmăm că e mai simplu de făcut decît de explicat

Singură înfășurarea corectă a hacklului cere puțină îndemînare.

Să nu se creadă de începător că acest model atît de simplu de muscă e doar un exercițiu introductiv la meșteșugul nostru de constructori de muște artificiale. Cunoscătorii vor recunoaște în acest tip o serie întreagă de muște cu o reputație bine stabilită. Să ci-

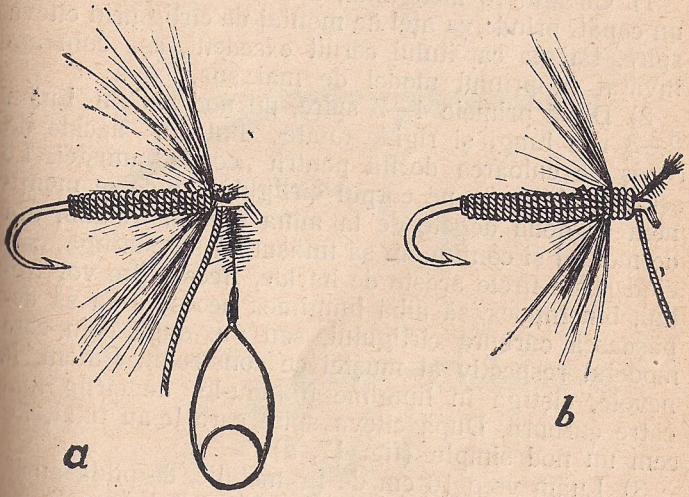

Fig. 16. Fixarea finală a unui hackle
a) ața de montaj a trecut la stînga cleștișorului;
b) fixarea finală

tăm aci numai foarte apreciatele *Baxmann, Potîrniche deschisă, Orange spider,* cunoscute de toți păstrăvarii și ale căror corpuri se pot face din ața de montaj. Cititorul va găsi la capitolul *„Formule de muște"* amănuntele necesare asupra culorilor pentru trup și

felul de hackle de folosit pentru confecționarea lor și a altora.

B) **Muscă fără aripi cu corp de mătase, cercuit cu fir metalic, și coadă.**

Învățăm cu acest model aproape tot meșteșugul legat de confecționarea muștelor fără aripi. Vom vedea că nu prezintă nici o greutate.

1) Cîrligul în menghină, ața de montaj ceruită la un capăt, prinderea aței de montaj de cîrlig prin cîteva spire, tăierea capătului ceruit excedent, așa cum am învățat la primul model de mai sus.

2) După primele 4—5 spire, un nod simplu. Luăm 2—3 fire lungi și rigide tăiate dintr-un hackle de cocoș de culoarea dorită pentru „coada" muștei. Le așezăm alăturate pe corpul cîrligului, unde le menținem cu două degete de la mîna stîngă. Reluăm ața de montaj și continuăm să înfășurăm spre stînga, călcînd peste firele aceste de hackle. Aceste fire vor trebui, bineînțeles, să aibă lungimea necesară ca să depășească curbura cîrligului, sau nu, după cum cere modelul respectiv al muștei ce construim. Putem, la nevoie, cîștiga în lungime fixîndu-le de cîrlig mai către curbură. După cîteva spire care le-au fixat, facem un nod simplu (fig. 17, a).

3) Luăm vreo 10 cm de fir metalic, de pildă aurit, îl așezăm cu mîna stîngă pe cîrlig. Reluăm ața de montaj și fixăm și acest fir metalic prin cîteva spire, cum am făcut și pentru coadă. Un nod simplu sau lăsăm ața de montaj să spînzure sub greutatea unui cleștișor (fig. 17, b).

4) Luăm un fir de mătase de vreo 15—20 cm, de culoarea dorită pentru corpul muștei, și, foarte puțin înainte de începutul curburii cîrligului, îl fixăm și pe el cu cîteva spire de ață de montaj, așa cum am făcut pentru coadă și firul metalic. Lăsăm să spînzure ața

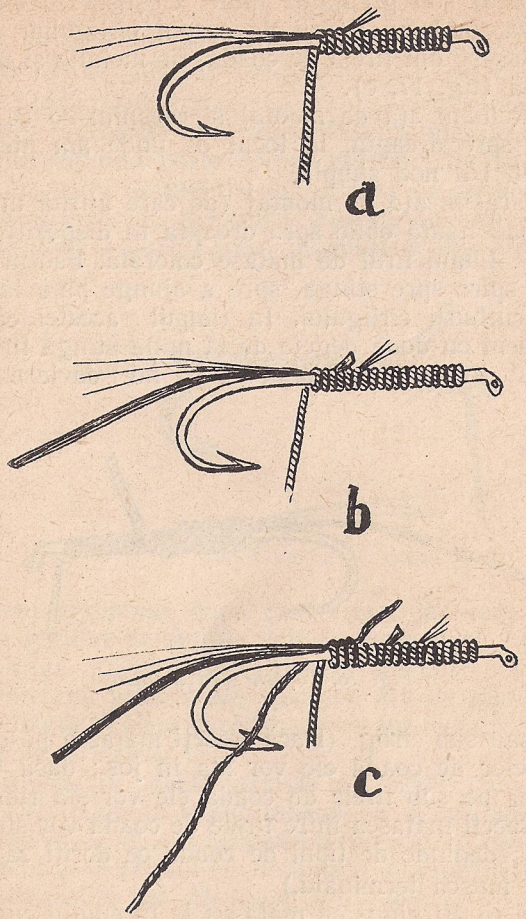

Fig. 17. Montarea unei muște cu corp mătase, cercuil și coadă
a) fixarea cozii ; b) fixarea firului metalic ; c) fixarea mătăsii

de montaj sub greutatea unui cleștișor. Tăiem cu foarfeca, în locul fixării de corpul cîrligului, părțile ce depășesc din firele de coadă, fir metalic și mătase colorată (fig. 17, c).

5) Reluăm ața de montaj și revenim cu ea, înfășurînd spre dreapta, la locul de unde am plecat la început. Un nod simplu.

6) Părăsim ața de montaj (de care atîrnă un cleștișor sau fixată oblic spre dreapta în dispozitivul de fixare). Luăm firul de mătase colorată. Facem cu el cîteva spire spre stînga, spre a ajunge pînă la începutul curburii cîrligului. În timpul acestei operații menținem cu două degete de la mîna stîngă firele de „coadă" în axul cîrligului, ca să nu devieze într-o

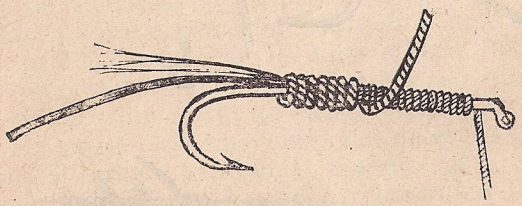

Fig. 18. Înfășurarea mătăsii

parte sau sub cîrlig. (Dacă treceți mătasea pe deasupra firelor de coadă ele vor sta în jos; dacă treceți mătasea pe sub firele de coadă ele vor sta ridicate; dacă treceți mătasea între firele de coadă vor sta despărțite; depinde de tipul de coadă ce doriți să aveți o dată musca terminată.)

După ce ați ajuns cu mătasea la începutul curburii, reveniți cu ea spre dreapta, cu spire regulate și alăturate (fig. 18). Cînd ați ajuns lîngă ața de montaj

fixați cu aceasta mătasea prin cîteva spire. Un nod simplu. Tăiați mătasea excedent.

7) Luăm firul metalic și-l înfășurăm spre dreapta în *sens invers* de cum am înfășurat mătasea, într-o spirală regulată peste corpul muștei (fig. 19). Dacă lucrăm cu un fir metalic lat, atenție ca de la început să fie pus pe lat, nerăsucit. Spirala cu care cercuim corpul muștei poate avea înfășurările mai distanțate

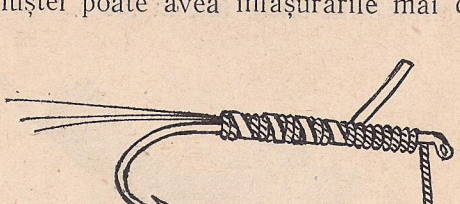

Fig. 19. Cercuirea cu fir metalic

sau mai apropiate, după cum vrem, dar vom veghea să fie regulat distanțate. Cînd ajungem cu firul metalic lîngă ața de montaj oprim înfășurarea și fixăm firul metalic prin cîteva spire de ață de montaj. Un nod simplu. Tăiem excedentul de fir metalic. *Corpul muștei e terminat.*

8) Luăm un hackle potrivit și pregătit cum am învățat. Îl fixăm la capul muștei cu cîteva spire, așa cum am învățat, și îl înfășurăm în jurul cîrligului cum am făcut și la primul tip de muscă. Fixare finală, nod, consolidare cu lac. *Musca e terminată.*

Cînd vom fi ajuns să reușim în mod mulțumitor acest tip de muscă, ceea ce nu e greu, putem face față la o mulțime de modele de muște cunoscute, cu sau fără coadă, cu sau fără cercuire pe corp.

C) **Muşte cu hackle suplu. — Montaj spaniol.**

Aci nu avem de învăţat decît un fel deosebit de a fixa hacklul.

Sînt unele tipuri de muşte scufundate făcute cu un hackle suplu de găină, de potîrniche etc., care în loc să stea sbîrlit ca un guler, este aplecat peste corpul muştei. La aceste modele hacklul se pune şi se fixează de cîrlig prin *vîrful* lui, în loc să fie prins de

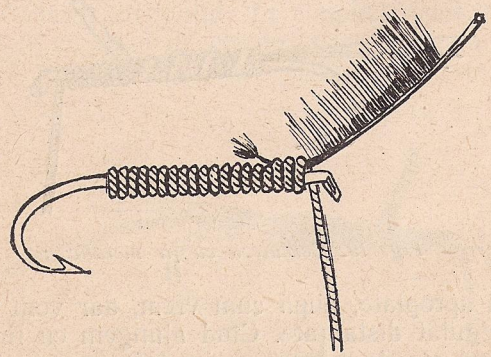

Fig. 20. Fixarea unui hackle suplu
Fixarea se face de vîrf

coada cotorului (fig. 20). E recomandabil, la sfîrşitul montajului şi înainte de a face nodul final, să înfăşurăm cîteva spire din aţa de montaj *peste* capul smocului de hackle, ca să-l aplecăm şi să fie menţinut culcat peste corpul muştei.

Să menţionăm tot aci o altă metodă de a obţine firele de hackle culcate peste corpul muştei, indiferent dacă acel hackle e suplu sau rigid (dar de obicei rigid în acest montaj). E aşa numitul *„montaj spaniol"*. In

acest montaj nu se mai înfășoară fulgul întreg peste cîrlig, ci se iau numai *firele* de hackle, tăiate de la rădăcină lîngă cotor, iar aceste smocuri de fire se așază în lungul și în jurul corpului mușteî. Bineînțeles, mai rare sau mai dese, după cît vrem să fie musca de stufoasă. Fixarea firelor se face prin cîteva spire de ață de montaj trecute peste ele, în capul mușteî (fig. 21). Sînt unele tipuri de muște care nu se fac decît cu acest fel de montaj al firelor de hackle.

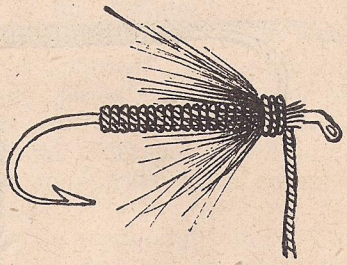

Fig. 21. Hackle în „montaj spaniol"

De pildă musțele *Pallareta.*

D) **Muște cu corp de blană.**

Sînt modele de muște cu corpul de blană, cercuite sau nu. Indicăm mai jos procedeul cel mai simplu, după părerea noastră, pentru a încorpora această blană montajului.

Să luăm ca temă confecționarea unei muște cu corp blănit, cu coadă și cu guleraș de hackle.

1) Fixăm cîrligul în menghină, ceruim ața de montaj *pe toată lungimea ei,* o fixăm de cîrlig, facem cîteva spire, tăiem excedentul, prindem firele de „coadă", așa cum am învățat mai sus, revenim

la punctul de plecare cu aţa de montaj, facem un nod simplu.

2) Luăm o mică ciupitură de păr din blana ce întrebuinţăm; întindem părul în palma stîngă şi cu două degete de la mîna dreaptă trecem peste păr, aşa ca să facem din el un mic sul subţire şi lunguieţ. Luăm acest mic sul cu două degete de la mîna stîngă şi îi alăturăm *un capăt* de corpul cîrligului, alături de tot de aţa de montaj ce spînzură cu cleştişorul de ea. Menţinem cu arătătorul stîng micul sul de blană pe

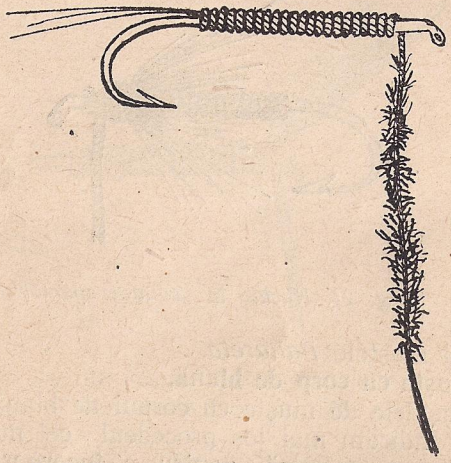

Fig. 22. Blană alăturată aţei de montaj

cîrlig. Apucăm între degetul mare şi arătătorul de la mîna dreaptă, în acelaşi timp, aţa de montaj şi sulul de blană ce spînzură lîngă aţa de montaj, ţinut pe cîrlig de arătătorul stîng. Răsucim acum, de la dreapta spre stînga, blana şi aţa între cele două degete ale

mîinii drepte. Răsucim, în acelaş sens, pînă ce blana şi aţa lipicioasă au format un tot oarecum omogen, un fel de fus păros ce se ţine de aţa de montaj (fig. 22). Acest fus odată obţinut, îl înfăşurăm peste cîrlig, ca orice altă înfăşurare, pînă aproape de începutul curburii cîrligului şi apoi înapoi la punctul de plecare. Oprim. Nod simplu. Corpul muştei e terminat.

3) Montăm fulgul de hackle aşa cum am învăţat (hackle rigid sau suplu), înfăşurăm, fixăm hacklul, nod final, tăiem excedentul, consolidăm cu lac. Musca e gata.

E) **Muşte de tip „Palmer"**.

Printre cele mai reputate muşte figurează fără îndoială şi tipul „palmer", care sînt nişte muşte cu corpul oarecum „păros", acest aspect obţinîndu-se nu prin blană, ci prin fire de hackle. Deci hacklul formează nu numai guleraşul zbîrlit din capul muştei, dar, înfăşurat în spirală peste corpul muştei, dă şi aspectul „păros".

Pentru muştele scufundate sînt de avut în vedere două cazuri: a) montare cu un singur hackle, cînd la gulerul şi pe corpul muştei avem o aceiaşi culoare de hackle, şi b) montare cu 2 hackle, cînd gulerul e de altă culoare decît firele de hackle ale corpului. Le vom vedea pe rînd.

a) *Montaj cu un singur hackle* (fig. 23).

Ne propunem să facem o muscă „palmer" cu corp din „păun", cercuit cu fir de aur.

1) Fixăm cîrligul în menghină, ceruim aţa pe toată lungimea, o prindem de cîrlig cu cîteva spire, după cum am învăţat. Un nod simplu.

2) Fixăm de cotor un hackle ales destul de lung ca să poată fi înfăşurat şi peste corpul muştei. Fixarea după regulile ce cunoaştem. Dar observaţi că am fixat acum hacklul *înainte* să fi făcut corpul muştei.

3) Infăşurăm aţa de montaj, în spire regulate, pînă spre curbura cîrligului, unde fixăm 3 fire de pană de păun. (E vorba despre acele fire care înconjoară „ochiul" penelor din coada păunului şi despre care s-a vorbit anterior.) Fixăm cu aţa de montaj şi firul metalic aurit. Tăiem părţile inutile ce depăşesc în punctele de fixare. Revenim cu aţa de montaj de unde am plecat. Un nod simplu.

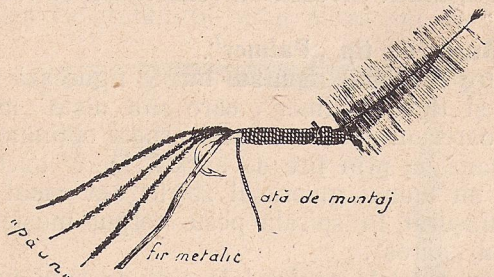

Fig. 23. Montaj „palmer" cu un singur hackle

4) Luăm firele de păun şi, ajutîndu-ne cu amîndouă mîinile, le înfăşurăm împreună peste cîrlig, spre dreapta, pînă ajungem la aţa de montaj ; revenim cu penele de păun la curbură şi apoi încă odată pînă la aţa de montaj. (De cîte ori facem acest dute-vino depinde de grosimea ce dorim să dăm corpului muştei.) Fixăm penele de păun cu cîteva spire de aţă de montaj. Un nod simplu.

5) Infăşurăm hacklul după cum am învăţat ca să facem gulerul, atît cît dorim de stufos. Restul penei de hackle o înfăşurăm acum, în spirală cuprinzînd vreo 4—6 învîrtituri, de-a lungul corpului muştei. Veghem ca spirele să fie regulat distanţate. Luăm seama ca

firele-hackle să se aşeze drepte, perpendicular pe corpul muştei. Ajungem astfel, cu ultima spiră, la curbura cîrligului. Menţinînd întinsă pana de hackle (cu cleştişorul sau cu mîna) luăm firul metalic, *fixăm pana de hackle cu cîteva spire ale acestui fir metalic,* spre curbură şi tăiem surplusul de hackle ce spînzură inutil.

6) Înfăşurăm în spire regulate firul metalic pentru cercuirea corpului muştei, spre dreapta, pe locurile lăsate libere de înfăşurarea hacklului. (Să nu se uite *sensul* invers al cercuirii, după cum am învăţat anterior.) Ajunşi cu firul metalic lîngă aţa de montaj, îl fixăm cu cîteva spire ale aţei de montaj. Nod simplu. Aducem aţa de montaj în faţa gulerăşului şi facem nodul final. Tăiem capetele inutile. Consolidăm cu lac. Musca e gata.

b) *Montaj cu 2 hackle* (fig. 24).

Se va întrebuinţa, după cum am spus, cînd gulerul de hackle e diferit ca culoare de hacklul care se înfăşoară peste corpul muştei.

1) Fixarea cîrligului, ceruirea etc., după cum ştim. Fixăm hacklul destinat gulerului după cum s-a arătat mai sus.

2) Facem corpul muştei ca la modelul de mai sus, cu un singur hackle.

3) In capul corpului muştei fixăm acum şi hacklul destinat să înfăşoare corpul muştei, şi anume, cu vîrful îndreptat către curbura cîrligului (fig. 24). Cercuim cu acest hackle corpul pînă la curbură, unde îi fixăm cu firul metalic, cum am făcut şi la primul model.

4) Cercuim corpul muştei cu firul metalic, după regulile cunoscute, şi îl fixăm cu aţa de montaj, ca la primul model.

5) Facem gulerul cu hacklul respectiv şi îl fixăm

după cum știm. Tăiem părțile inutile. Nod final. Consolidarea cu lac. Musca e gata.

NOTĂ. Cele două pene de hackle prevăzute pentru acest tip se pot fixa la cîrlig în mai multe feluri : în formă de V, fixate în același timp lîngă ochiul cîrligului, — sau hacklul destinat corpului e fixat *prin*

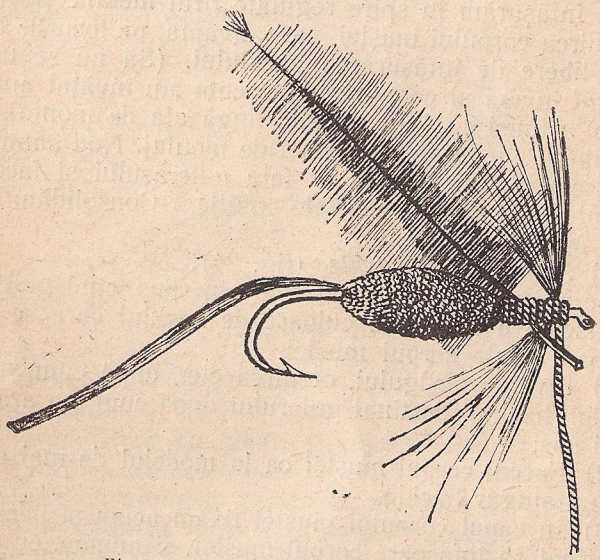

Fig. 24. Montaj „palmer" cu 2 hackle

vîrful lui la *curbura* cîrligului. Nu complicăm cu descrierea acestor variante, de altfel ușor de lămurit. Le semnalăm mai mult ca o dovadă că pescarul, o dată stăpîn pe tehnica confecționării mușteloi, poate părăsi cărările bătute.

Să semnalăm și că, la acest tip de muște, mai

mult ca oricînd, trebuie bine băgat de seamă să nu ne apropiem prea mult de ochiul cîrligului, copleşindu-i şi astupîndu-l. Şi aceasta mai ales cînd se lucrează cu ambele hackle fixate în capul muştei.

Dacă firele de hackle de pe trup sînt prea lungi le potrivim din foarfecă la lungimea dorită.

Cu acest model am terminat seria montajelor de muşte fără aripi. Pescarul care va învăţa să şi le confecţioneze poate face faţă la aproape toate cerinţele pescuitului pe apele noastre de păstrăvi, fie copiind modelele cunoscute, fie perfecţionînd acele modele, fie încercînd să imite diferite gîngănii.

Ne rămîne să învăţăm cum se pun aripi la o *muscă scufundată*

CAPITOLUL III

II) MUȘTE SCUFUNDATE CU ARIPI

GENERALITĂȚI

Sînt feluri foarte diferite, „stiluri" foarte deosebite de a realiza și prezenta o muscă cu aripi. Modelele de stil clasic cuprind două aripioare gemene, înguste, culcate pe cîrlig, fragmente desprinse dintr-o pană mare de pasăre. Dar aripile se pot prezenta și altfel ; de pildă : se montează o singură aripă, perpendicular pe cîrlig ; sau o singură aripă perpendiculară pe cîrlig și făcînd cruce cu cîrligul, partea deasupra cu firele de pană nedesfăcute reprezentînd aripa, iar partea de desubtul cîrligului, cu firișoarele despărțite și zbîrlite reprezentînd piciorușele gîzei ; sau, încă, aripi ca în modelul clasic, dar răsucite între degete, subțiate, ascuțite. In cadrul acestei broșuri de inițiere nu putem intra în descrierea tuturor acestor variante, de altfel interesante. Nu facem decît să le semnalăm. Cînd pescarul va cîștiga destulă practică în confecționarea mușteloi îi va fi ușor să folosească un procedeu sau altul fără alte tălmăciri.

Vom detalia aci numai procedeul clasic, cu două aripioare gemene, poate și cel mai migălos de altfel. Dar și aci e mai lung și mai complicat de explicat în scris decît de realizat cu mîinile, dacă se dă un minimum de atenție, și pescarul nu e cu desăvîrșire lipsit de îndemînare și bunăvoință.

Dar mai înainte, cîteva cunoștințe generale sînt de folos.

Aripioarele mușteloor se obțin din penele mari ale aripilor de păsări. Penele acestea, după cum se știe, au un cotor median, de o parte și de alta a cotorului sînt firișoarele împletite între ele, care formează pana propriu-zisă, „stindardul" penei. De observat că într-o parte acest stindard e mai lat, mai înalt, decît de cealaltă parte a cotorului, unde e mai îngust. Pana e lucioasă și bombată către exterior, și e mai mată și concavă pe partea interioară. De obicei întrebuințăm pana a 2-a sau a 3-a din cele mari ale aripilor. O pană din aripa dreaptă e identică cu pana corespunzătoare din aripa stîngă a pasării. Deci, pentru a scoate *două* aripioare de muscă identice vom prelua ce ne trebuie de la *o pereche* de pene; de pildă, din pana a 2-a din aripa dreaptă și din pana a 2-a din aripa stîngă.

Iată cum procedăm pentru această preluare. Alegem o *pereche* de pene din aripile pasării ce avem în vedere. E bine să le avem clasate, din vreme, în plicuri cu adnotările trebuincioase. Luăm de cotor pana din dreapta, cu două degete de la mîna stîngă, cu stindardul cel mai înalt în sus. Delimităm din acest stindard, cu un ac, porțiunea de firișoare ce va forma aripa muștei: cam 4 mm pentru un cîrlig Nr. 4. Această porțiune, în mod absolut obligator, trebuie să rămînă pînă la sfîrșit compactă, cu firișoarele strînse, nedespletite, nezbîrlite. Cu foarfeca mică, preferabil curbă,

tăiem dintr-o dată, jos, lîngă cotor, această porțiune.

Aceiași operație se execută din aripa stîngă.

Am obținut deci două mici fragmente identice. Vom numi D fragmentul scos din aripa dreaptă și S fragmentul scos din aripa stîngă (fig. 25).

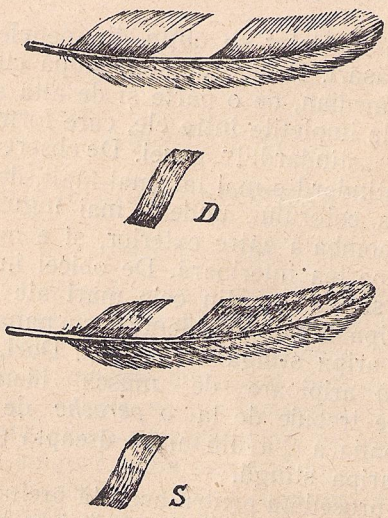

Fig. 25. Pereche de pene și fragmente pentru aripi
D) fragment de pană din aripa dreaptă; S) fragment de pană din aripa stîngă

Putem acum trece la montaj.

Montarea aripilor.

Hotărîm să facem o muscă cu trup de mătase, cu coadă, cu hackle suplu, și cu două aripi oblice, după stilul clasic.

1) Fixăm cîrligul, ceruim un capăt de ață, fixăm ața

de montaj pe cîrlig, înfășurăm spre stînga, prindem firele de „coadă" și mătasea colorată, după cum am învățat anterior. Ne întoarcem cu ața de montaj de unde am plecat. Un nod simplu.

2) Facem corpul cu mătasea colorată, înfășurînd-o spre dreapta de la începutul curburii pînă la ața de montaj. Fixăm mătasea prin cîteva spire ale aței de montaj. Un nod simplu. Tăiem excedentul de mătase. Corpul muștei e gata.

3) Fixăm de cîrlig un hacklu suplu, fixîndu-l de vîrf, după cum știm. Facem 3—4 înfășurări de hackle în capul muștei, fixăm cu cîteva spire de ață de montaj, facem un nod simplu. Aducem acum, cu mîna stîngă, tot gulerul de hackle ce am obținut, *sub* cîrlig; îl menținem așa, și cu cîteva spire de ață de montaj *îl fixăm în această poziție*. Vezi fig. 26. Facem un nod simplu. Tăiem excedentul de hackle. Partea de-asupra cîrligului e acum liberă, degajată de gulerașul de hackle, rămas tot, ca o bărbie, *sub cîrlig*.

4) Trecem la aripi. Avem cele două fragmente D și S. Să presupunem că ar fi de aripă de graur. Cu degetul inelar drept foarte ușor umezit (trecut peste buze) apăsăm pe fragmentul D, îl culegem astfel, lipit de deget, și îl așezăm pe arătătorul stîng (și el foarte ușor umezit) așa ca fața mai bombată și mai lucitoare a fragmentului să fie pe pielea degetului arătător stîng și cu vîrful firișoarelor îndreptate spre afară, în direcția degetului mare. Facem aceiași operație cu fragmentul S, așezîndu-l exact peste D, dar cu fața bombată și lucitoare în sus. Peste aceste fragmente *exact suprapuse* pe arătătorul stîng închidem degetul mare stîng.

5) Cu două degete de la mîna dreaptă prindem perechea aceasta de aripioare de partea unde au fost secționate cu foarfeca. Le transportăm la cîrlig ca să

măsurăm unde va trebui să le prindem cu aţa de montaj, netrebuind ca, o dată fixate, să depăşească în lungime corpul cîrligului. O dată acest punct de fixare determinat, apucăm iar fragmentele între două degete (cel mare şi arătător) de la mîna stîngă şi

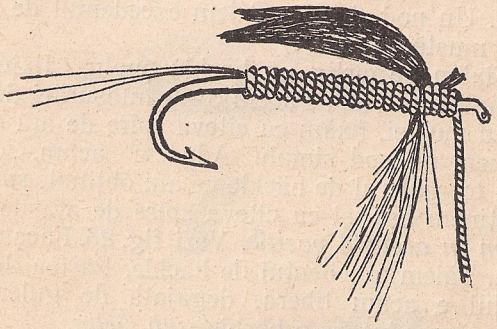

Fig. 26. Poziţia firelor de hackle şi fixarea aripelor

le strîngem cu aceste degete, deasupra şi în axa cîrligului.

6) Urmează fixarea lor pe cîrlig (fig. 26). Ţinem aţa de montaj întinsă în jos între două degete de la mîna dreaptă. Ridicăm aţa în sus şi o insinuăm între vîrful degetului mare stîng şi fragmentul de aripioare; pentru aceasta degetul mare stîng a cedat puţin din strînsoarea vîrfului şi strînge aripioarele mai cu grasul buricului degetului. Fără să strîngem cu aţa de montaj — care face chiar o mică burtă — insinuăm aţa şi între degetul arătător. Aducem acum aţa în jos peste cîrlig, pe cînd cu degetele stîngii strîngem bine aripioarele. Tragem vertical în jos aţa de montaj, strîngînd bine înfăşurarea ce am obţinut (atenţie să

nu rupem aţa). Repetăm aceiaşi operaţie de patru ori, strîngînd bine aceste înfăşurări peste aripioare. După această operaţie trebuie ca aripioarele să fie bine fixate de cîrlig. Mai dăm cîteva spire şi facem nodul final. Tăiem cioturile din aripioare, rămase excedent la punctul de fixare pe cîrlig (fig. 26). Musca e terminată. La muştele scufundate, obişnuit, aripile sînt culcate pe cîrlig. Forma lor (rotunde, ascuţite etc.) se obţine din foarfecă.

Să subliniem cîteva precauţiuni esenţiale de avut în vedere; să fim atenţi ca în tot timpul lucrului să nu zbîrlim firişoarele de pană ale aripioarelor, care trebuie să rămînă compacte, să nu devieze aripioarele, în timpul fixării lor, într-o parte sau alta a cîrligului, ceea ce împiedicăm ţinîndu-le bine strînse cînd tragem de aţă, strînsoare mai pronunţată cu degetul dinspre partea în care se produce devierea; să strîngem bine spirele de fixare, dar nu pînă la limita de ruptură a aţei de montaj.

Cînd veţi reuşi bine şi curat acest montaj aveţi cîmp liber spre toată gama muştelor scufundate, copiind orice modele, din care foarte multe sînt cu aripi. Veţi fi în măsură să încercaţi şi imitarea unor muşte naturale, care poate interesa pescarul pentru nevoile sale.

Bineînţeles, arătările elementare din această broşură de iniţiere sînt departe de a fi epuizat un subiect care formează o foarte vastă literatură pescărească de specialitate. Afirmăm însă, în deplină cunoştinţă de cauză, că pescarii care îşi vor însuşi cunoştinţele din aceste pagini şi vor reuşi să le traducă în faptă — ceea ce nu e de loc greu — vor avea la îndemînă posibilitatea să-şi satisfacă toate cerinţele legate de muştele artificiale, pentru oricare din apele noastre de păstrăvi şi lipani, cu deplin succes, şi eliberaţi de inconvenientele aprovizionării din comerţ. Mulţi pescari

vor găsi și o bucurie în chiar această îndeletnicire a înfăptuirii mușchilor lor : meșterind cu dibăcie în fața menghinei, în lungi seri de iarnă și în vuetul orașului, își vor prelungi oarecum desfătările legate de rîul lor drag, rămas departe, acolo, între brazi, unde rîvnim toți păstrăvarii să ne întoarcem...

CAPITOLUL IV

FORMULE DE MUȘTE

Se numește „formula" unei muște artificiale indicațiile asupra materialelor necesare pentru alcătuirea lor : corp, hackle, aripi, coadă — cît și preciziuni de montare, dacă e cazul.

Denumirile muștelor sînt, în marea lor majoritate, străine. Sîntem obligați să le păstrăm și să le întrebuințăm, pentru că altfel nu se mai știe despre ce e vorba, aceste desemnări fiind folosite internațional atît printre pescari, cît și prin literatura pescărească. Dar acolo unde s-a încetățenit printre pescarii noștri o denumire care să nu aducă confuzii, o vom întrebuința.

Unii termeni care revin des în denumirile muștelor credem că e bine să fie tălmăciți, lămurind mai bine despre ce e vorba. Astfel : prin *spider* trebuie să se înțeleagă orice muscă de tipul fără aripi ; prin *spinner* se desemnează o Efemeră în stare de insectă perfectă, zburătoare ; prin *dun* se desemnează o Efemeră în starea intermediară între nimfă și insecta perfectă ; *olive* desemnează anume efemere (din neamul *Baetis*);

prin *spent* se desemnează orice efemeră, figurată moartă, cu aripile întinse pe apă ; prin *gnat* se desemnează niște musculițe foarte mici ; *palmer* desemnează un tip de muște cu corpul păros. Cu aceste cîteva cunoștințe pescarul începător se va putea descurca mai bine în diferențierea muștelor.

Altfel, muștele poartă fie numele creatorului, fie un nume cu totul fantezist dat de creatorul muștei, fie o indicație asupra insectei ce semuiește, fie aceiași indicație unită cu culoarea muștei, fie indicațiuni asupra originii și culoarei materialelor întrebuințate, etc.

In cele ce urmează se vor găsi formulele pentru o seamă de muște cunoscute, folosite și pe apele noastre de păstrăvi, precum și cîteva muște „speciale de lipani".

— *Baxmann. Corp :* subțire de lînă sau mătase neagră. *Hackle :* cocoș negru cu vîrfuri albe (hackle zis „badger", viezure).

— *March Brown Male. Corp :* blănit cu păr din falcă de iepure, cercuit gros cu mătase galbenă. *Hackle :* din spate de potîrniche. *Aripi :* din spate de potîrniche sau sitar. *Coadă :* fire lungi din hackle de cocoș galben-brun.

— *March Brown female. Corp :* lînă galben-verde, cercuit cu fir aur. *Hackle:* cocoș roșu. *Aripi:* din aripă de sitar. *Coadă:* 3 fire de hackle scurte din cocoș roșu.

Yellow dun. Corp : subțire, din mătase galben-lămîie, ușor cercuit cu fir cenușiu de ață sau mătase subțire. *Hackle :* cocoș sur sau pană cenușie de la gît de potîrniche. *Aripi :* cenușii din aripă de gaiță sau graur. *Coadă :* 2—3 fire lungi de hackle cenușiu sau gălbui palid.

Wickham's fancy. Corp : fir lat de aur. *Hackle :* cocoș roșu-brun. *Coadă :* 2 fire de hackle

cocoș roșu. (Se face și cu *aripi*: cenușii-cafeniu deschis din aripă de graur.)

Viespe roșie. Corp: fir de păun, cercuit cu mătase galbenă. *Hackle*: de cocoș roșu.

Viespe sură. Corp: din lînă neagră, cercuit cu mătase galbenă. *Hackle*: de cocoș sur. (Se face și în tip „palmer", foarte puțin păros, cu un hackle sur.)

Orange spider. Corp: mătase sau lînă portocalie. *Hackle*: cocoș negru.

Red spinner. Corp: mătase roșie-carmin, cercuit cu fir subțire de aur. *Hackle*: cocoș roșcat. *Aripi*: cenușii din aripă de gaiță.

Potîrniche deschisă. Corp: lînă sau mătase galben-deschis. *Hackle*: de potîrniche nuanță deschisă.

Potîrniche închisă. Corp: mătase brună-gălbuie, cercuit cu mătase galbenă. *Hackle*: de potîrniche nuanță închisă.

Hardy's favourite. Corp: fire de păun, cercuit cu mătase roșie. *Hackle*: cocoș roșu-gălbui. *Aripi*: din aripă de sitar. *Coadă*: 4—5 fire scurte din hackle de cocoș gălbui.

Greenwell's glory. Corp: din ață de montaj galbenă-verzuie, ceruită cu ceară de albine, cercuit cu mătase galbenă. *Hackle*: de cocoș *cock y bondhu* (negru în lungul cotorului și la vîrfuri, ruginiu cald la mijloc). *Aripi*: pană de mierlă.

Red quill gnat. Corp: subțire, din quill-cotor, alb-negru. *Hackle*: cocoș roșu.

Black quill gnat. Corp: subțire, quill-cotor, alb-negru. *Hackle*: cocoș negru.

Grey quill gnat. Corp: subțire, quill-cotor, alb-negru. *Hackle*: cocoș sur.

Stone fly. Corp: lînă cenușie, cercuit des cu mătase galbenă. *Hackle*: cocoș roșu brun. *Aripi*: din

aripă de sitar. *Coadă:* 3 fire din pană din coadă de potîrniche.

Blue dun. Corp: lînă cenușie-albăstrui. *Hackle:* de cocoș cenușiu- albăstrui sau de porumbel cenușiu-albăstrui. (Mai obișnuit hackle vopsit.) *Aripi:* din aripă de gaiță, cenușii deschis.

Alder. Corp: gros, din fire de păun. *Hackle:* cocoș negru (sau roșu). *Aripi:* din aripă de sitar.

White moth. Corp: subțire, din mătase albă. *Hackle:* cocoș alb. *Aripi:* din porumbel alb.

Furnică roșie. Corp: strîns la mijloc, umflat posterior și anterior, din lînă roșcată (sau din ață de montaj roșcată și ceruită). *Hackle:* cocoș sur (sau gălbui).

Furnică neagră. Corp: strîns la mijloc, extremități umflate, din lînă neagră (sau ață de montaj neagră-brun și ceruită). *Heckle:* roșu-cafeniu.

Coachman. Corp: mijlociu de gros, din fire de păun. *Hackle:* cocoș roșu. *Aripi:* din aripă de porumbel alb.

Hofland's fancy. Corp: mătase bordeaux. *Hackle:* de găină brună- roșcată. *Aripi:* din aripă de sitar. *Coadă:* 3 fire de hackle roșu sau 1—2 fire de aur.

Albert. Corp: lînă albastră ca cerul. *Hackle:* cocoș roșu. (Eventual: *aripi* cenușii de gaiță.)

Palmer coadă roșie. Corp: lînă brună, cercuit cu aur. *Hackle:* cocoș brun-roșu. *Coadă:* scurtă din mătase roșie.

Waterhen bloa. Corp: ață de montaj galbenă, ceruită incolor și îmblănită foarte ușor cu păr de cîrtiță. *Hackle:* rar, din aripă de găinușă de apă.

Tot fly. Corp: din pojghiță de quill de la pană din coadă de păun. *Hackle:* din pană tărcată din in-

terior aripă de sitar. *Aripi:* din interior aripă de sturz. *Coadă:* fire de hackle cocoș.

Cow-dung. Corp: din lînă cenușie-verde. *Hackle:* găină roșie. *Aripi:* din aripă de graur. *Coadă:* 2 fire de hackle roșu.

Black spider. Corp: din mătase brună. *Hackle:* pană exterioară de la gîtul graurului.

Red spider. Corp: mătase galbenă. *Hackle:* pană exterioară din aripă de cîrstei.

Dun spider. Corp: mătase brună. *Hackle:* din pană închisă din aripă de ploier.

Woodcock and yellow. Corp: ață de montaj galbenă. *Hackle:* cocoș roșu. *Aripi:* din interiorul aripei de sitar.

Olive nymph. Corp: abdomenul din quill măsliniu închis, toraxul din blană de iepure (brun-gălbui). sacii alari din pană de graur. *Hackle:* de găină măslinie figurînd picioruşele. *Coadă:* 3 fire scurte din hackle brun.

Burlău. Corp: ovoid, din lînă albă-gălbuie, capul brun închis din ața de montaj. *Hackle:* smoc de fire brune montate în prelungirea corpului și trecînd dincolo de ochiul cîrligului (montaj spaniol).

Pallareta. Corp: rotund ca un bob mic de mazăre, din lînă albă-gălbuie lăcuită (sau cauciuc, sau ață de montaj ceruită). *Hackle:* în „montaj spaniol" din fire de hackle cocoș negru sau cenușiu închis.

MUȘTE SPECIALE DE LIPAN

Grayling witch. Corp: fir de păun verde, cercuit cu fir argint. *Hackle:* găină, cenușiu-albăstrui deschis (de obicei vopsit). *Coadă:* din mătase nerăsucită roșie.

Red tag. Corp: fir de păun verde strălucitor.

Hackle: de cocoș, ruginiu viu. *Coadă:* din lînă roșie aprins, cu o bucățică de lamelă de aur pe dedesubt.

Silver dun. Corp: din fir lat de argint. *Hackle:* de găină, cenușiu-albastru deschis. (Eventual, *aripi:* din partea cea mai deschisă din aripă de sturz,)

Levisham spinner. Corp: din quill vopsit, mergînd degradat de la roz la roș-brun. *Hackle:* de cocoș ruginiu deschis. *Aripi:* 4 foarte mici vîrfuri de hackle cenușiu-albăstrui, puse pe lat. *Coadă:* fire de hackle ruginiu deschis.

Blue midge. Corp: mătase nerăsucită plumburie. *Hackle:* de găină cenușiu mijlociu. *Aripi:* foarte inclinate, din pană de la gîtul găinușii de apă.

Dark october dun. Corp: ață de montaj galbenă blănită cu puțin păr de guzgan de apă roșcat. *Hackle:* găină, cenușiu-albastrui pătat cu galben. *Aripi:* din pană de graur.

Dark snipe and purple. Corp: din mătase purpurie închisă, bine ceruită. *Hackle:* din exteriorul aripei de sitar.

S-a putut vedea din aceste cîteva exemple — din numeroasele sute de modele existente — că muștele artificiale scufundate, oricare le-ar fi variația în ce privește materialele întrebuințate, ele se reduc, în marea lor majoritate, la cele trei tipuri ce am învățat să facem: muște fără aripi, muște cu aripi, muște de tip „palmer", nimfe. (Vezi fig. 27, „Tipuri".)

In ce privește întrebuințarea lor la pescuit, mărimea cîrligelor de folosit, anotimpurile cînd se întrebuințează, etc., trimitem cititorul la broșura AGVPS *„Pescuitul cu musca artificială"*.

In fig. 27 indicăm cîteva siluete de muște care vor ajuta începătorului să se familiarizeze cu aspectul muștelor artificiale în diferite tipuri și modele.

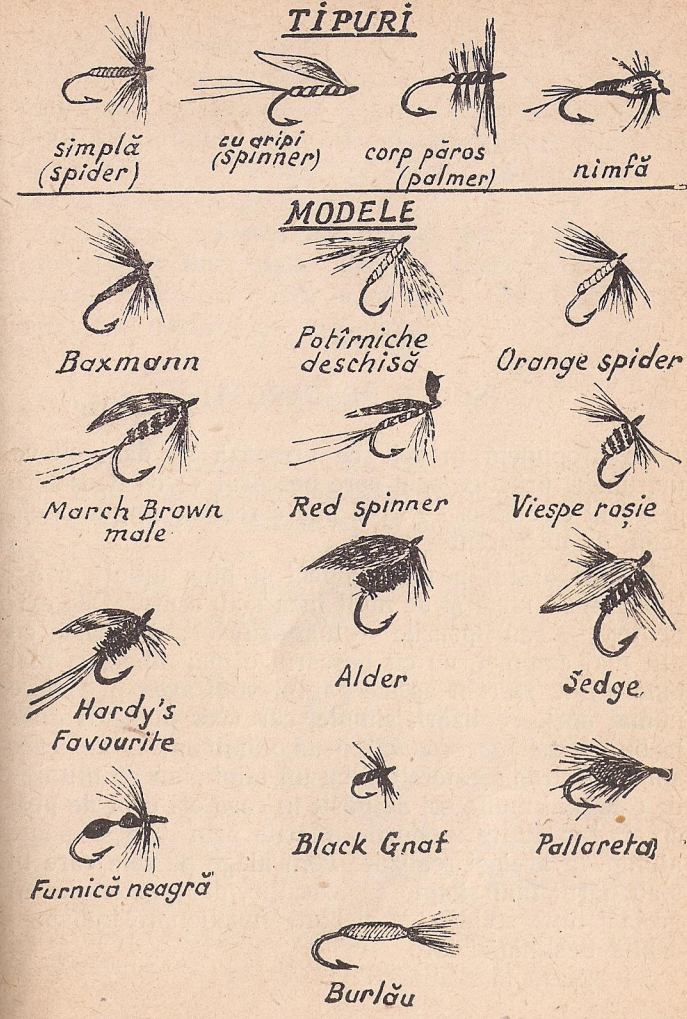

Fig. 27. Cîteva tipuri şi modele de muşte scufundate

CAPITOLUL V

SCULE PESCĂREȘTI

Ne propunem în cele ce urmează să dăm cîteva îndrumări practice prin care pescarul — cu deosebire pescarul cu năluci — să-și poată realiza singur unele scule de uz curent.

Pentru destui pescari, dibaci și bine utilați, chestiunea nu e nouă și de mult încă s-au scuturat de exigențele — sau lipsurile — magazinelor; și aceasta cu atît mai complet, cu cît pescarul e mai dibaci și mai bine utilat. Dar în aceste pagini vom avea în vedere numai acele realizări, simple, care vor putea fi duse la bun sfîrșit *de oricine*, cu un minimum de aplecare spre astfel de meștereli și cu un minimum de utilaj — de cele mai multe ori de găsit în casă ori ușor de procurat. Iar dintre modurile diferite prin care se poate ajunge la aceiași realizare vom alege pe cele care ni s-au părut mai simple ca execuție, dar prezentînd în același timp soliditatea și buna funcționare indispensabilă destinației lor.

Să trecem la realizări.

Astfel de strune, după cum se știe, sînt curent întrebuințate la pescuitul știucii — acel fir metalic de siguranță care împiedică tăierea firului de nylon sub dinții răpitorului. Acest fir metalic poate fi ori un *cablu suplu* alcătuit din fire de oțel împletite, ori un simplu *fir de oțel* de grosimea potrivită. Ceea ce interesează aci e punerea în stare de serviciu, prin realizarea unor mici bucle (ochiuri, urechi) la ambele capete. Realizarea diferă după cum e vorba de cablul suplu sau de firul de oțel simplu.

1. **Cablu suplu.**

Se ia o lungime de 20 cm. Se face o buclă la fiecare capăt, înfășurînd cablul în jurul unui cui cu un diametru egal cu diametrul ce dorim să aibă bucla. Înfășurăm cu mîna capătul scurt al cablului peste partea lungă, pe o lungime de cel puțin 1 cm, în spire cît mai regulate, alăturate și strînse. Apoi scoatem cuiul.

Se introduce bucla și înfășurarea ei în clorură de zinc, adică în acid clorhidric în care s-au pus bucățele de zinc și așteptînd sfîrșitul reacției. Imediat după această baie se introduce bucla în cositor menținut topit într-un capac de tinichea printr-o flacără moderată. Se scoate repede bucla din cositor. Se operează la fel pentru toate buclele ce avem de sudat. Se obține astfel o sudură fină, curată și solidă. Se spală apoi cu peria și săpun, spre a elimina excesul de decapant. Se usucă. Se unge ușor.

2. Fir de oțel.

După calitatea oțelului grosimea poate varia de la 0,15 mm pînă la 0,4 mm. In lipsă de altul se poate folosi coarda de oțel pentru vioară: E *(mi)* are 0,2 mm, iar A *(la)* are 0,4 mm. Se va veghea ca firul de oțel să nu aibă pișcături de rugină și să nu prezinte îndoituri în unghi. O lungime de cca 15 cm e suficientă pentru o strună terminată. Se va lua deci această lungime plus necesarul pentru prelucrarea bucleior. Pentru începuturi e mai ușor de lucrat cu lungimi de prelucrare ceva mai mari. In medie se va socoti 3—5 cm pentru fiecare buclă. Se va face cîte o buclă la fiecare capăt. Cele mai simple de realizat sînt buclele de formă rotundă.

Diametrul buclei se obține cu ajutorul unui cui de grosime potrivită scopului sau, mai bine, cu un clește cu fălci rotunde. Se îndoaie, la locul ales, firul ținut de cleștele rotund, și apoi se înfășoară, cu spire strînse și alăturate, capătul mic în jurul firului lung. Foarte important este ca această înfășurare să se facă ținînd mereu capătul mic *perpendicular* (la 90°) față de firul lung. O simplă înfășurare lăbărțată nu prezintă nici o siguranță. Infășurarea se poate foarte bine face cu mîna, cel puțin cu un fir nu prea gros și rigid. Dar lucrul se poate face, foarte curat, întrebuințînd pentru înfășurare un mic clește cu fălci late sau și mai bine, cu o mică menghină de mînă (fig. 28). In caz că nu avem clește cu fălci rotunde se va îndoi firul pe un cui potrivit și se va strînge cu un clește lat, aplicîndu-l cum se arată pe fig 29, a. Apoi se scoate bucla de pe cui și se strînge, pe lat, cu cleștele patent. Urmează înfășurarea capătului mic, în spire alăturate, și cu aceeași grijă de a menține firul perpendicular, cum s-a explicat mai sus. Sînt suficiente 3—5 înfășurări.

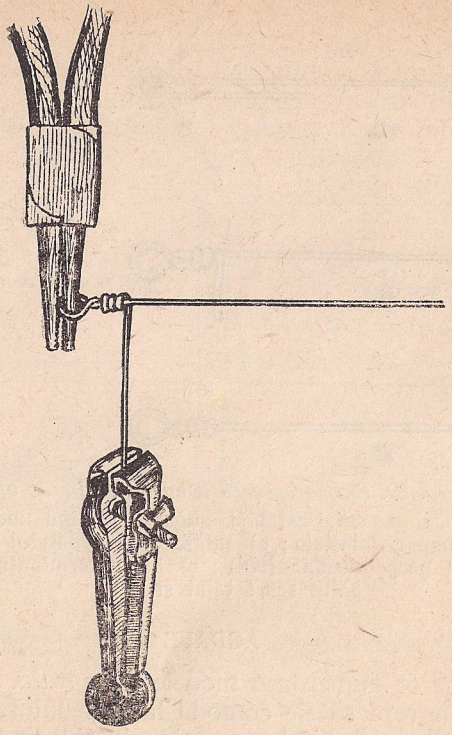

Fig. 28. Execuţia unei bucle, cu cleşte rotund şi menghină de mînă

După aceasta se taie, ras, cu cleştele de tăiat sîrmă, capătul de fir ce prisoseşte. După tăiere rămîne întotdeauna un mic vîrf ascuţit, care înţeapă degetele şi se agaţă; se va netezi acest vîrf cu un cleşte lat. (Vezi fig. 29).

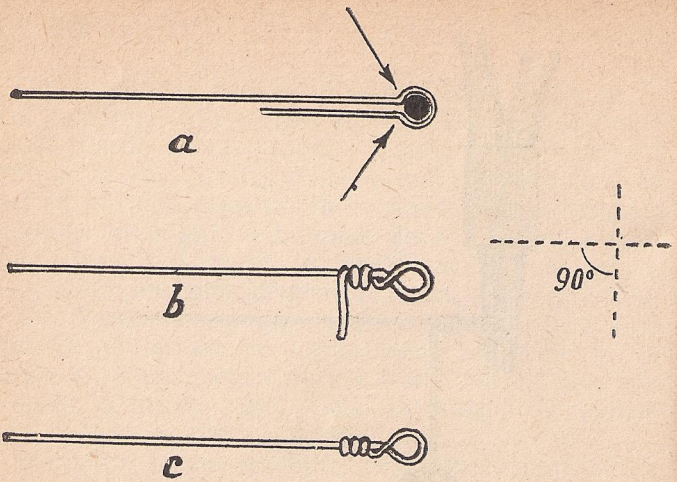

Fig. 29. Fazele executării buclei cu fir de oțel
a) firul pe cuiul-calapod, săgețile arătînd unde se strînge cu cleștele; b) înfășurarea capătului scurt ținut perpendicular (90°); c) bucla terminată, capătul scurt tăiat și netezit

AGRAFE

Sînt foarte numeroase modele de agrafe. Principalul e ca agrafa să fie comodă la întrebuințare, îngăduind o ușoară schimbare a nălucii, chiar cu degetele amorțite de frig, să aibă o închidere sigură, să nu se deschidă sub o tracțiune chiar puternică, și să fie adaptată ca mărime și rezistență la greutatea peștilor ce avem în vedere, la mărimea nălucilor și la felul echipării, grea sau ușoară.

Calitatea sîrmei are mare importanță: trebuie să întrunească tăria cu o foarte bună elasticitate, adică, curbată, să-și reia imediat prima ținută. Numai o

bună sîrmă de oțel e de avut în vedere. Coarda de pian, în grosimi potrivite, corespunde. O grosime mijlocie de 0,7 mm convine în majoritatea cazurilor. Dar, după nevoile pescuitului, va putea varia între 0,6—1 mm.

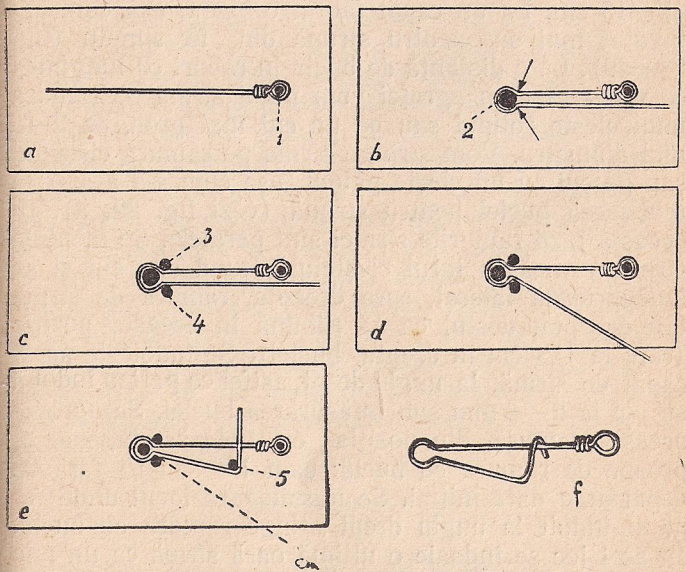

Fig. 30. Confecționarea unei agrafe
a) bucla în cuiul 1; b) îndoirea sîrmei pe cuiul 2, strîngere cu cleștele, ramurile sîrmei paralele; c) se bat cuiele 3 și 4; d) îndepărtarea laterală a ramurei; e) se bate cuiul 5 și îndoirea sîrmei la unghi drept; f) agrafa terminată

Din multele modele de agrafe vom arăta modul de construcție pentru una singură, care ni se pare mai ușor de realizat. Modelul e bun și sigur, cu condiția

să se întrebuinţeze un oţel potrivit scopului. Pentru prima încercare de construcţie va fi mai uşor să se înceapă cu o agrafă de dimensiuni mai mărice. Modelul ce ne propunem să realzăm se vede în fig. 30, f.

Luăm o sîrmă de oţel de 0,7 mm, lungă de vreo 12—15 cm. La un capăt facem o buclă, aşa cum am învăţat mai sus pentru strună din fir simplu (fig. 28—29). La o distanţă de buclă în raport cu lungimea ce vrem să dăm agrafei vom îndoi sîrma pe ramura unui cleşte rotund sau pe un cui mai gros, de 3—5 mm diametru. Vom strînge sîrma pe ramura cleştelui sau pe cui cu un cleşte patent, aşa cum s-a arătat la realizarea buclei pentru strună (vezi fig. 29, a). In această fază ramurile sîrmei sînt paralele. Se menţine sîrma strînsă în jurul cleştelui rotund sau cui şi se îndepărtează lateral, spre dreapta, ramura de sîrmă din dreapta, destul ca să rămînă în această poziţie (cam la 1½ cm în dreptul buclei). Se îndoieşte acest capăt de sîrmă, la unghi drept, astfel ca partea îndoită să vie la 2—4 mm sub înfăşurarea buclei. Se apropie această ramură, din poziţia ei îndepărtată, mai aproape de ramura cu buclă: cam 1/4 sau ½ faţă de depărtarea dată iniţial. Se însemnează locul unde capătul îndoit la unghi drept atinge ramura cu buclă. In acel loc se îndoaie o ultimă oară sîrmă ca un mic cîrlig. Agrafa e gata. Execuţia nu e grea pentru cine e obişnuit să lucreze cu diferiţii cleşti. Pentru cine nu are această obişnuinţă următorul mic dispozitiv îi va uşura realizarea.

După ce s-a făcut bucla se trece această buclă în cuiul 1 (s-a tăiat floarea cuiului) bătut într-o bucată de scîndură groasă de 1 cm (fig. 30, a). In jurul cuiului gros 2 se îndoaie sîrma şi se strînge în jurul cuiului cu cleştele patent; în această fază ramurile

sîrmei sînt paralele (fig 30, b). Se bat cuiele 3 și 4 foarte aproape de cotul îndoiturii (fig. 30, c) ; (aceste cuie — ca și celelalte—se pot și introduce, prin dosul scînduricii, în găuri făcute în prealabil, dar fără nici un joc ; cuiele pot avea atunci floare.) Se îndepărtează lateral ramura din dreapta (fig. 30, d). Se bate (sau se introduce) cuiul 5 în dreptul locului unde vrem să îndoim sîrma la unghi drept: la cîțiva milimetri mai la stînga poziției libere a ramurei deplasată lateral (fig. 30, e). Dacă se dă drumul sîrmei în acest moment ea trebuie să-și reia poziția laterală inițială. Dacă s-a făcut această mică verificare, se alătură din nou sîrma de cuiul 5, se menține contactul cu el, și se ia măsura pînă la ramura sîrmei care poartă bucla, loc unde se va îndoi ramura mobilă pentru a forma cîrligul de închidere (fig. 30, e). Această ultimă îndoire se poate face și după ce s-a scos agrafa din dispozitivul cu cuie. Se taie excedentul de sîrmă. Agrafa e gata (fig. 30, f). Acest mic dispozitiv ușurează lucrul și îngăduie o „producție" mai uniformă ca dimensiuni și formă.

INELE DESPICATE

Inelele despicate, în felul celor pe care se țin cheile, se întrebuințează în mod curent, mai ales pentru reunirea cîrligului triplu cu năluca sau năluca cu agrafa.

E necesară o sîrmă de oțel de aceiași calitate ca și pentru agrafe, deci tare și foarte elastică. Grosimi între 0,6—1 mm convin: grosimea depinde de întrebuințarea căreia e destinat inelul, ca și în cazul agrafelor.

Modalitatea cea mai la îndemînă pentru a realiza astfel de inele este să obținem un *arc spiral,* cu spirele foarte strînse și alăturate. Din acest arc spiral se vor

tăia apoi inelele, despărțind cîte două spire alăturate. Tăierea se face cu un cleşte fin de tăiat sîrma sau, mai bine, cu dalta. Tăierea trebuie făcută cînd arcul spiral se află încă strîns pe vergeaua pe care l-am realizat. Vergeaua aceasta va fi cu 2—3 mm mai subțire decît diametrul ce dorim să dăm inelelor, pentru că, în raport cu elasticitatea sîrmei, arcul liber își mărește diametrul.

Pentru realizarea arcului spiral totul se reduce la modalitatea de a înfăşura sîrma, strîns şi cu spire alăturate, pe o vergea de fier. Vergeaua poate fi un cui de diametru şi lungime potrivite. O extremitate a vergelei poate fi prinsă, foarte tare, în fălcile unei menghine. O dată cu vergeaua se va prinde între fălcile menghinei şi extremitatea sîrmei de oţel. Apoi, cu un cleşte patent, sau, mult mai bine, cu o menghină de mînă, în care strîngem cealaltă extremitate a sîrmei, înfăşurăm foarte strîns, ajutîndu-ne cu amîndouă mîinile pe rînd, sîrma pe vergea, spiră lîngă spiră, fără să lăsăm nici un moment să slăbească apăsarea. In tot timpul înfăşurării, tracţiunea asupra sîrmei trebuie să fie perpendiculară pe vergea, ba chiar să tindă mai mult către menghină decît spre extremitatea liberă a vergelei; spirele vor rămîne astfel mai strînse.

Dacă nu avem menghină se va putea încerca o improvizaţie bătînd un cui în marginea unei mese sau chiar în perete şi făcînd înfăşurarea pe el. Dar va trebui ca acest cui să fie prevăzut cu o crestătură la extremitatea lui, în care să se prindă iniţial sîrma, împiedicînd-o să lunece cînd începem înfăşurarea. Cuiul trebuie foarte bine bătut în suportul său ca să poată rezista la apăsarea destul de mare exercitată în timpul înfăşurării sîrmei.

Călire și revenire.

Sîrma de oțel, atît pentru agrafe, cît și pentru inele despicate, poate să nu prezinte suficient calitățile de elasticitate și tărie cerute pentru buna folosință a acestor mici scule. Se poate mări tăria și elasticitatea unei sîrme *de otel* printr-o călire suplimentară. Dimpotrivă, o sîrmă prea tare, prea casantă, poate fi adusă la o mai favorabilă elasticitate printr-o operație de decălire, zisă „revenire".

Călirea se face ținînd agrafa sau inelul într-o flacără nu prea puternică (de pildă, de la o lampă cu spirt) pînă se înroșește (roșu-vișiniu). Imediat, atunci, se aruncă obiectul în apă. Obiectul se poate ține în flacără agățat de o sîrmă cu un mic mîner de lemn, ca să nu ne frigă la degete. Călirea astfel obținută e cam brutală și poate fi cam tare, tinzînd spre casant. Se aplică atunci „revenirea"

Pentru *revenire* se curăță întîi obiectul cu puțin șmirghel fin sau cu o pilă dulce, se așează apoi pe o foaie de aramă sau chiar de tinichea, și se încălzește la flacăra lămpii de spirt. Observînd obiectul vedem că își schimbă culoarea ; întîi ia culoare spre galben, iar la un moment devine albăstrui. Așteptăm să ia o culoare albastru mai închis și atunci, imediat, se aruncă obiectul pe masă sau într-o farfurie, unde îl lăsăm să se răcească complet la aer. In această stare oțelul nu mai e casant, dar e destul de călit. E bine să se păstreze agrafele și inelele foarte ușor unse.

(Călirea și revenirea se poate aplica și unor cîrlige de proastă calitate, îmbunătățindu-le.)

Nu încape îndoială că pescarul cu năluci ar fi cu deosebire interesat de o posibilitate *practică și ușoară* pentru confecționarea lingurilor, ele rămînînd nălucile cele mai des întrebuințate. Desigur, această posibilitate există, dar credem că trebuie totuși despărțită în două aspecte, în funcție de tipul lingurilor avute în vedere.

In adevăr, dacă lingura de formă clasică, adică asemănătoare lingurii de masă, se poate obține și chiar foarte mulțumitor, nu e mai puțin adevărat că necesită, totuși, un utilaj — poanson și matriță — care nu e chiar la îndemîna oricui să-l realizeze singur. E drept că acest utilaj îl poate construi cineva destul de dibaci și destul de utilat, sau se poate comanda la un atelier calificat, avîndu-l atunci pentru foarte multă vreme. Dar să remarcăm, totuși, că și în acest caz, dacă pescarul — cum e normal — nu se mulțumește cu un singur model și mărime de lingură, va trebui să-și construiască, sau să comande, tot atîtea poansoane și matrițe cîte modele sau dimensiuni de linguri are nevoie. Ceea ce complică mult chestiunea și ne îndepărtează mult de „practic și ușor".

Cu totul altfel se prezintă însă chestiunea dacă avem în vedere lingurile care părăsesc forma clasică pentru a deveni fie linguri în 3 muchii (piramidă joasă cu 3 fețe), fie linguri de tip lamelar. In astfel de cazuri confecționarea lingurilor e la îndemîna oricui posedă un foarte modest utilaj, de felul celui întîlnit pînă aci.

Iată, într-un caz și altul, ceea ce ne pare mai simplu.

Linguri clasice. De fapt, greutatea execuției vine, în bună parte, din grosimea metalului întrebuințat.

Aceste linguri trebuind, în mod normal, să aibă o greutate suficientă ca să fie lansate fără adăogire de plumb suplimentar, se fac dintr-un metal destul de dens și destul de gros : de la 0,8 la 1,2 mm — aramă, alamă, alpaca. In astfel de caz sînt două posibilități de construcție: 1) prin matrițare și 2) prin ciocănire.

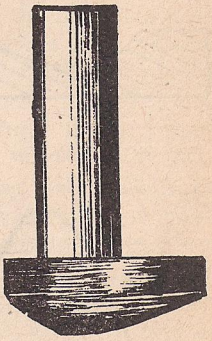

Fig. 31. Poanson

1) *Prin matrițare :* e necesar să ne construim un poanson de fier (la rigoare chiar dintr-un lemn foarte tare), convex, care să aibă exact forma și dimensiunile părții concave ale lingurii luată ca model (fig. 31). Altfel zis, poansonul o dată terminat trebuie să se îmbuce, exact, în partea scobită a lingurii model. Se obține acest poanson lucrînd o bucată de fier cu pila. E mai expeditiv de încredințat execuția unui atelier mecanic. Acest poanson trebuie prevăzut cu o coadă, pe care se va da lovitura de ciocan pentru matrițare. Matrița, adică adîncitura în care poansonul va înfunda și modela foaia de metal pentru a-i da forma de lingură, se obține. cel mai simplu, ținînd poansonul în plumb topit pînă începe să se întărească : va lăsa în plumb urma sa exactă. Plumbul se topește într-o cutie de tinichea destul de mare și destul de adîncă ca să formeze o masă compactă și rezistentă. Suprafața plumbului întărit trebuie să fie plană (fig. 32). Pe această matriță se pune bucata de metal ce va deveni lingură. Această bucată de metal se taie dintr-o foaie de aramă, alamă etc., în forma și dimensiunile lingurii ce vrem să facem, cu un ex-

cedent de 1 mm pe margini. Pentru a obține acest șablon se va face întîi un tipar de hîrtie, foiță de staniol etc., care să îmbrace exact, fie poansonul, fie lingura model. După acest tipar, *desfășurat* (fig. 33) se va trasa conturul cu un ac pe foaia de metal — atîtea forme cîte se cuprind în mărimea plăcii de metal, lăsînd mici spații între forme. Formele se taie cu foarfeca de tăiat tablă, cu dalta sau, mai bine, cu un ferestrău de traforaj cu pînză pentru tăiat metal. Se netezesc apoi mărginile cu pila. Se fac cele 2 găuri, la partea largă și îngustă a lingurii. Găurile, de 2 mm diametru, vor fi bine centrate la locul lor ; ele se obțin — la 2 mm de marginea formei — cu un dorn de *oțel* lovit scurt cu ciocanul, sau cu o mică bormașină de mînă, sau chiar, în lipsă de altceva, cu un cui de oțel sau un ac de gramofon, placa de metal fiind așezată pe un suport de plumb sau lemn. E bine de știut că metalul care se lucrează mai ușor e *alama,* dacă mai întîi a fost *arsă în foc.* Dacă dorim linguri nichelate sau argintate, fie pe o față, fie pe amîndouă, e mai practic să se nicheleze sau să se arginteze (de

Fig. 32. Matrița în plumb topit

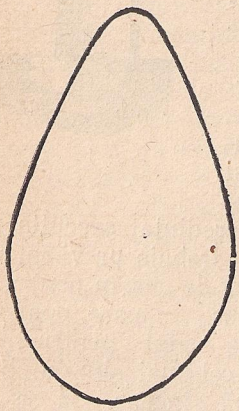

Fig. 33. Tipar pentru lingură

un atelier specializat, operație care costă foarte puțin) placa de metal înainte de tăierea formelor, dar după ardere.

Nu mai rămîne decît să se așeze, foarte bine centrată, forma de metal peste matriță, iar peste forma de metal poansonul, de asemenea foarte bine centrat. Apoi, cu o lovitură seacă și tare de ciocan greu peste coada poansonului, ținută exact vertical, se înfundă foaia de metal în matriță. Lingura e gata. In caz de mici defecte de formă ele se vor putea îndrepta prin mici ciocăniri cu un ciocan ușor, punînd lingura peste poanson.

Să indicăm tot așa că, atunci cînd întrebuințăm o foaie de metal destul de subțire și maleabilă, se poate obține lingura, mult mai simplu, folosind drept matriță lingura model (și la rigoare chiar o lingură de masă) în care se înfundă tiparul, fie cu partea convexă a altei linguri de același model, fie prin mici lovituri cu un ciocan *rotund,* pînă obținem o suprapunere cît mai bună a șablonului de pereții lingurii. Dacă lingurile astfel obținute nu sînt întotdeauna impecabile ca profil, sînt totuși perfect întrebuințabile. Montate cu cîrlig, inel și vîrtej le vom încerca funcționarea în baia umplută cu apă ca să le studiem comportarea înainte de întrebuințarea lor la pescuit. Nu vom avea astfel nici o surpriză dezagreabilă. (Această verificare în baie e recomandată pentru orice nălucă).

2) *Prin ciocănire.* Nu facem decît să amintim acest procedeu, la îndemîna numai acelor pescari destul de meșteri în mînuirea ciocanului. Dar, cu obișnuință, se poate, după ce am tăiat forma lingurii, să obținem o lingură ciocănind cu un ciocan ușor și rotund această foaie, pînă se obține concavitatea necesară. Ciocănirea se face pe nicovală sau menghină, înce-

pînd de la centru spre margini. Procedeu lung, migălos, și care „nu plătește". Dar cunoaștem astfel de realizări cu o excelentă funcționare și cu interesante sclipiri aruncate de suprafața păstrînd mici urme ale ciocănirii.

Linguri în muchii și lamelare.

Aci operațiile sînt simple. Se taie întîi forma lingurii din foaia de metal, așa cum s-a indicat mai sus. Se dau găurile necesare, de 2 mm diametru și la 2 mm de margine. Se netezesc marginile cu pila.

Apoi, pentru *lingurile în 3 muchii* (piramidale) se

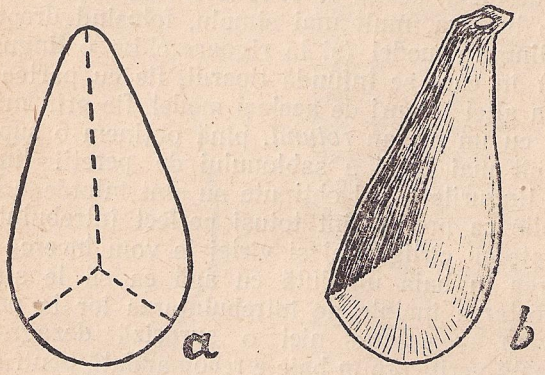

Fig. 34. Lingură în muchii
a) tipar cu urma muchiilor; b) îndoirea la unghi drept a extremității lingurii

trasează urma muchilor (fig. 34, a). Pe urma acestor muchii se prinde tabla cu un clește destul de larg și se îndoaie tabla ușor, în sens convenabil, și mai mult sau mai puțin pronunțat, după model. Apoi se îndoaie

la unghi drept extremitatea îngustă, care poartă gaura (fig. 34, b). Lingura e gata.

Pentru *lingurile lamelare* operația se reduce, după ce am tăiat forma și am dat găurile, la îndoirea celor două extremități în sens contrar, conform modelului. Lingura e gata (fig. 35).

Fig. 35. Lingură lamelară

MONTAREA LINGURILOR

Orice pescar știe că în gaura de sus a lingurii clasice se trece un inel despicat, alăturat unui vîrtej, iar în gaura de jos un inel despicat de care se prinde cîrligul triplu. Nu avem aci nici un meșteșug deosebit de semnalat. Dar montarea lingurilor *pe ax* cuprinde mici meștereli pe care le poate face pescarul singur, cu ușurință.

Cel mai obișnuit montaj e pe ax rigid de sîrmă (fig. 36, a). O sîrmă de oțel de 0,6 mm convine. Se face întîi o buclă la un capăt, așa cum am învățat la facerea strunelor. Se înfiră lingura prin gaura ei. Apoi se înfiră o perlă, care poate fi o mărgea mică de oțel sau chiar de sticlă. Se ridică perla așa ca să lase un joc lingurii între ea și buclă (3—5 mm). Se însemnează locul perlei. Sub ea se pune un prag care împiedică mărgeaua și lingura să lunece în jos pe ax. Acest prag poate fi un punct de sudură, cositor sau plumb, ori, încă mai bine, de argint (sudura de argint se face cu un mic suflător). Dacă pescarul n-are nici o

posibilitate de sudură se va descurca făcînd un prag și din înfășurarea unui fir de ață muiată în lac celulozic (Pantocol) ; după uscare această îngroșare ține foarte bine. Se determină apoi, pe lungimea axului, locul potrivit pentru cîrlig. Se taie acolo sîrma, lăsînd un excedent pentru facerea buclei, se trece cîrligul pe ax prin ochiul lui și se închide bucla după regulile cunoscute. Lingura e gata.

Să menționăm că se poate da axului și forma de agrafă (fig. 36, b), ceea ce ușurează schimbările de

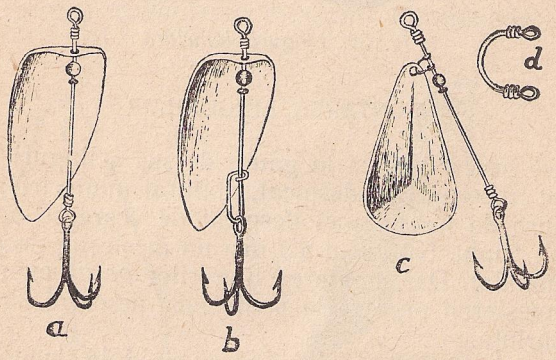

Fig. 36. Linguri pe ax
a) ax drept ; b) ax-agrafă ; c) montura lingurii cu „călăreț" ; d) călăreț

cîrlig. Agrafa aceasta se face analog cu cele arătate la capitolul despre agrafe.

Lingura poate fi montată pe ax și cu ajutorul unui „călăreț" (fig. 36, d). E vorba de un mic capăt de sîrmă îndoit, purtînd la fiecare extremitate o buclă. Se face o buclă, apoi se înfiră pe fir lingura și se face a doua buclă. Se trece apoi axul prin buclele călăre-

țului. (Bineînțeles, se înfiră și perla ; celelalte operații ca mai sus).

Să observăm că cîrligul montat prin buclă de sîrmă sau inel despicat are o articulație *liberă,* care favorizează buclajul (încălecarea cîrligului peste strună), ceea ce i-a adus multe critici. Articulația liberă se poate înlătura, fie printr-o articulare *rigidă,* fie *semi-rigidă.* Cea rigidă se obține, cel mai simplu, trecînd sîrma axului prin ochiul cîrligului, apoi trecînd-o între

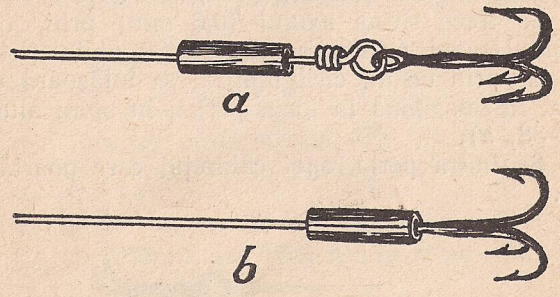

Fig. 37. Articulare semi-rigidă a cîrligului
a) articularea liberă ; b) acoperită cu un tub cauciuc

ramurile cîrligului (triplu), apoi se trece din nou prin ochiul cîrligului, după care se învîrtește peste ax cu încă cîteva spire strînse și alăturate. Se taie excedentul capătului înfășurat. Articularea rigidă, astfel sau altfel obținută, atrăgîndu-și și ea unele critici, rămîne articularea semi-rigidă, care e, în tot cazul, foarte bună. (A se vedea pentru o discuție mai largă a acestor chestiuni broșura AGVPS *„Pescuitul cu năluci".*) Pentru obținerea articulării semi-rigide e suficient ca articulația *liberă* să fie îmbrăcată cu un fragment de tub subțire de cauciuc (fig. 37, a-b). Tubul

de cauciuc se înfiră pe ax înainte de facerea buclei pe ochiul cîrligului (bucla rotundă se poate alungi puțin, oval, cu cleștele lat). După închiderea buclei se trage tubul de cauciuc peste articulație. In lipsă de tub de cauciuc se poate folosi o înfășurare cu banda izolantă, lipicioasă, a electricienilor; o singură înfășurare peste articulație e suficientă.

Montare anti-buclaj (fig. 38).

Pentru a evita *complet* buclajul (încălecarea) cîrligului peste strună se va putea construi următorul montaj al lingurii (lingură ușoară pe ax).

1) Se trece sîrma axului (0,6 mm) prin ochiul cîrligului, apoi printre ramurile cîrligului (triplu), apoi iar prin ochiul cîrligului, și se înfășoară acum sîrma, în sus, pînă la locul perlei, în spire alungite (fig. 38, a).

2) Se înfiră perla, apoi călărețul care poartă lingura.

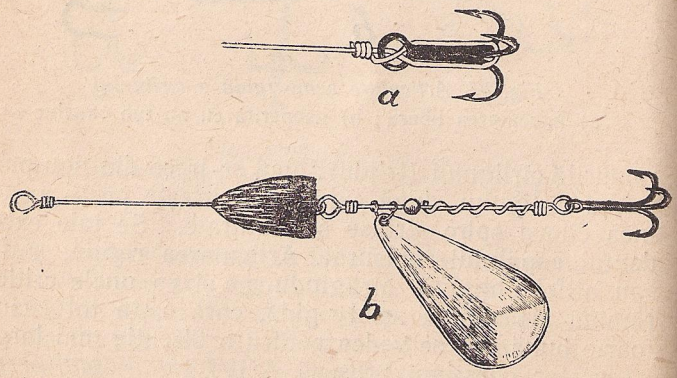

Fig. 38. Montarea anti-buclaj
a) fixarea cîrligului cu firul între ramuri; b) montura completă

3) Se face o buclă.

4) Luăm ca fir de siguranță (știucă) o sîrmă de 0,35 mm, lungă de vreo 15 cm; o trecem prin bucla axului și facem o buclă.

5) Înfirăm un plumb conic (greutatea depinde de puterea vergii) pe firul de siguranță (sau, în lipsă, o alică *mare* — poș — crăpată) și strîngem acest plumb pe fir aproape de tot de buclă. E *important* ca plumbul să fie imobilizat cît mai aproape de *extremitatea* buclei firului de siguranță. (Plumbul conic poate fi puțin scobit, îmbucînd în scobitură articulația între fir-axa.)

6) Facem o buclă la celălalt capăt al firului de siguranță.

Cu acest montaj cîrligul nu poate, în nici un caz, să mai încalece peste strună (fig. 38, b).

Montarea unei linguri pe ax cu plumb suplimentar pe ax (fig. 39).

Figura 39 e destul de lămurită pentru a se înțelege modul de construcție fără multe explicații. Se face

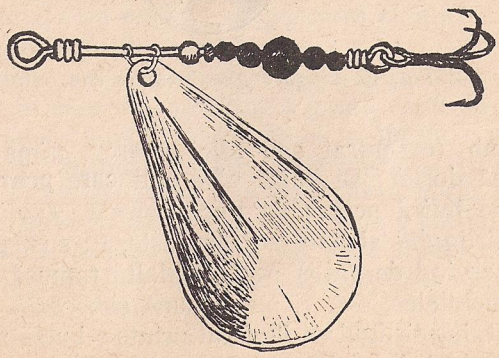

Fig. 39. Lingură plumbuită pe ax

o buclă la extremitatea de sus a axului; se înfiră călărețul care poartă lingura; se înfiră perla și se realizează pragul; se înfiră alice perforate, în număr și mărimi corespunzătoare greutății ce dorim să realizăm; se trece axul prin ochiul cîrligului și se face bucla finală.

Montarea unei linguri pe ax cu plumb „în cap" (fig. 40).

Se poate urmări pe figură: se face o buclă la extremitatea de sus a axului; se înfiră sau se strînge

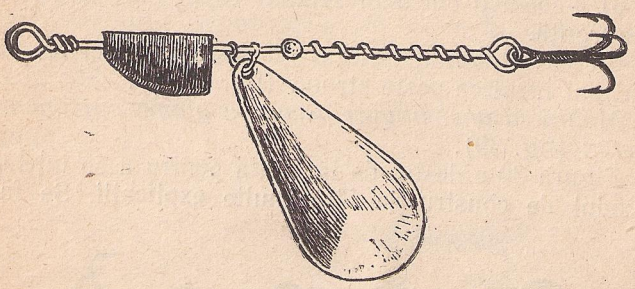

Fig. 40. Lingură plumbuită în cap

un plumb (excentrat sau alică mare crăpată) de greutatea dorită; se înfiră călărețul care poartă lingura; se înfiră perla; se trece sîrma axului prin ochiul cîrligului și apoi se răsucește, în sus, pînă la perlă (servind de prag) peste cealaltă ramură a axului. (Bineînțeles, s-ar fi putut pune sub perlă pragul cunoscut, iar cîrligul să fie fixat printr-o buclă simplă; dar procedeul de mai sus arată o modalitate de a elimina pragul de sudură sub perlă.)

Rolul antirăsucitorului (antikinker) este, după cum se știe, să împiedice răsucirea sforii (nylon) sub acțiunea de învîrtire a nălucii. Pentru a evita această răsucire, fatală sforii, se întrebuințează 1—2 *vîrtejuri*, cît și un antirăsucitor. Vîrtejele se pun, unul în capul nălucii, altul *înaintea* antirăsucitorului. Nu ne vom ocupa de confecționarea vîrtejelor pentru că apreciem că e o construcție prea delicată — la posibilitățile pescarului singur — ca să iasă ceva împlinind calitățile ce se cer acestor mici, dar pretențioase, scule.

In schimb, antirăsucitoare bune își poate confecționa oricine. Modele sînt multe, dar se pot împărți în 2 categorii : 1) cele grele, vizibile, servind și de plumb suplimentar și 2) cele ușoare, invizibile sau foarte puțin vizibile, și neintroducînd o greutate suplimentară. Această din urmă categorie e cea în general întrebuințată de pescarii noștri și e singura de avut în vedere în echiparea ușoară.

Vom indica din aceste categorii ceea ce ni se pare mai simplu de realizat de pescarul singur.

1) **Antirăsucitor-plumb.**

Modelul se vede în fig. 41. E un simplu disc de plumb în care s-a prevăzut o gaură centrală. Această coroană de plumb se îndoiește în lungul unui diametru, și, la întrebuințare, se strînge, cu degetele sau cu un clește lat peste strună, la locul dorit.

Diametrul de dat poate varia de la 3 cm la 1 cm, cu respectiva variație în greutate (16—2 gr), după nevoile echipării. Se înțelege că greutatea va varia și cu grosimea discului.

Realizarea cea mai simplă se obține tăind cu foarfeca sau dalta rondele dintr-o foaie de plumb de gro-

simea potrivită scopului ; gaura centrală se poate face cu dalta sau, dacă avem, cu un calibru tăios și de dimensiunile potrivite. Dacă nu găsim o foaie de plumb care convine putem, fie bate cu ciocanul o alică mare pînă la grosimea și dimensiuna dorită, perfecționînd apoi forma cu foarfeca, fie să turnăm plumb topit într-un mic capac de tinichea și retușînd apoi —

Fig. 41. Antirăsucitor din disc de plumb
a) discul de plumb ; b) îndoit pentru întrebuințare ; c) secțiune

la nevoie — grosimea cu hîrtie sticlată și dimensiunea cu foarfeca.

Acest model e bun : împiedică orice răsucire a sforii, se pune și se scoate foarte ușor, e comod de realizat. Dar, ca orice adăogire de plumb, e vizibil în apă.

2) **Antirăsucitor invizibil de celuloid** (fig. 42).

Acest antirăsucitor se prezintă ca un simplu semicerc de celuloid. Dimensiunile lui (A—B pe fig. 42, b) variază între 3—1,5 cm, în raport cu puterea de învîrtire și greutatea nălucii. In cazul știucii (diametru 2—3 cm) se montează la firul metalic de siguranță.

Acest antirăsucitor se poate realiza în două modele: a) fără armătură metalică sau b) cu armătură metalică.

a) *Fără armătură metalică* (fig. 42 a). Se taie

dintr-o foaie de celuloid alb și transparent un semicerc de dimensiunea dorită. Grosimea celuloidului, care trebuie să asigure o suficientă rigiditate, va fi deci de cel puțin 0,6 mm. In lungul diametrului se fac, începînd și terminînd destul de aproape de margini, cîteva găuri (3—4, după dimensiunile semicercului). Aceste găuri se fac foarte ușor cu un ac încălzit într-o flacără — chiar de chibrit. Apoi se trece struna prin aceste găuri. In caz de strună metalică,

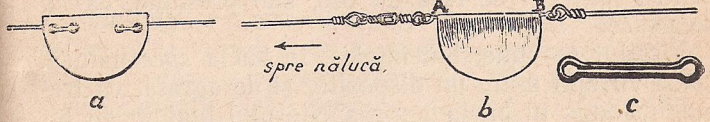

Fig. 42. Antirăsucitori de celuloid
a) fără armătură metalică; b) cu armătură metalică; c) armătura

evident, se va înfira antirăsucitorul înainte de a fi făcut o buclă la extremitățile sîrmei. Vîrtejul se pune întotdeauna în partea *spre* nălucă.

b) *Cu armătura metalică* (fig. 42, b). In acest caz se taie din bucata de celuloid un cerc întreg, care se va îndoi apoi, în lungul unui diametru, spre a forma un semicerc care va încăleca peste armătura metalică. Grosimea celuloidului poate fi mai redusă (dar cel puțin 0,3 mm) de oarece se suprapun acum două grosimi, prin îndoire. Dimensiunile în diametru ca la modelul precedent.

Armătura metalică (fig. 42, c) e alcătuită dintr-o sîrmă de oțel, de alpaca, de aramă etc., cu o grosime de 0,4—0,6 mm, și prevăzută cu două bucle neînchise la cele două extremități (fig. 42, c), iar cape-

tele sîrmei se sudează cu o picătură de cositor. (In lipsă de posibilități de sudură se poate realiza închiderea armăturii prin răsucirea strînsă a celor două capete de sîrmă, una peste alta ; dar soluția e prea puțin elegantă.) Bineînțeles, s-a dat armăturii dimensiunea potrivită ca să primească între bucle diametrul semicercului (A—B, fig. 42, b).

Discul de celuloid fiind îndoit, se încalecă peste armătura pe lat. Se întinde peste ambele aripi de celuloid lac celulozic (de pildă, Pantocol), se apasă pentru lipire și se lasă 24 ore, sub presiune, ca să se usuce.

Vîrtejul se pune, bineînțeles, în bucla *spre* năluca. Dacă vîrtejul n-are un dispozitiv și de agrafă, va trebui introdus în bucla antirăsucitorului înainte de închiderea armăturii metalice.

In cazul mulinetelor cu tambur fix se va pune cîte un vîrtej la ambele extremități ale antirăsucitorului.

PEȘTIȘORI DE LEMN

Peștișorii de lemn sînt excelente năluci, foarte apreciate de unii pescari care le cunosc întrebuințarea, dar năluci neintrate, încă, într-o folosire mai largă, curentă, în masa pescarilor. Printre pricinile care împiedică această foarte utilă folosire intră, fără îndoială, și raritatea lor pe piață, alături de lipsa de varietate a modelelor, — pe lîngă prețul ridicat — ale rarelor modele din comerț. Totuși, orice pescar și-ar putea realiza singur acești peștișori cu un minimum de osteneală și o cheltuială derizorie. Afirmăm din experiență că rezultatele sînt foarte bune.

Nu e locul în această broșură să arătăm nici felul lor de folosire, nici toate varietățile lor de comportare în apă — peștișori mai ușori și alții puțin mai

grei decît apa, peștișori pentru suprafață și pentru adînc, peștișori acționînd cu mișcări scurte, dese, tremurate sau, alții, cu mișcări mai largi, ondulante, șerpuite, etc., — deși studiul acesta e cît se poate de interesant. Să prevenim numai că, deși realizarea acestor peștișori e ușoară, totuși unele surprize, asupra *modului* lor de comportare în apă, nu sînt excluse. Nu întotdeauna un model copiat cît mai exact, va acționa la fel cu prototipul. Căci în cazul acestor peștișori intervin complexitățile din mecanica fluidelor, unde o deosebire mică poate aduce modificări de comportare sensibile. E suficient de știut, ca să exemplificăm, că, uneori, chiar simplul fel de a lega peștișorul la strună îi poate modifica profund felul de acțiune în apă: o legătură prin articulație liberă (inel) va da ondulații largi, șerpuite, pe cînd o legătură directă cu struna, mai rigidă, va da tremurări mici, dese, vii. Iată dar un cîmp foarte vast de cercetări pentru pescarii cu tragere de inimă spre adînciri, perfecționări — și chiar inovări — în legătură cu năluccile lor.

In cele ce urmază ne vom limita la realizarea a două modele de peștișori de lemn: 1) *Peștișor simplu*, dintr-o singură bucată de lemn și 2) *Peștișor articulat*, din două părți de lemn.

1) Peștișor simplu

Modelul ce prezentăm, deși foarte ușor de realizat, îl considerăm printre cele mai bune, în urma unor repetate verificări în pescuit practic (știucă), în construcție proprie, ne-comercială. E de tipul mai ușor ca apa; deci, lăsat fără tracțiune iese singur la suprafață. Adîncimea la care acționează poate fi modificată prin înclinările date paletei metalice. Comportarea lui în apă e o tremurare foarte vie și deasă,

care îi dă multă viață. Chiar tras pe o foarte mică distanță (explorarea, de pildă, a unui mic gol între nuferi) — și de fapt imediat ce începe tracțiunea — peștișorul începe să înoate foarte viu, des, atractiv, cu bune pulsații. Ca material de construcție e practic

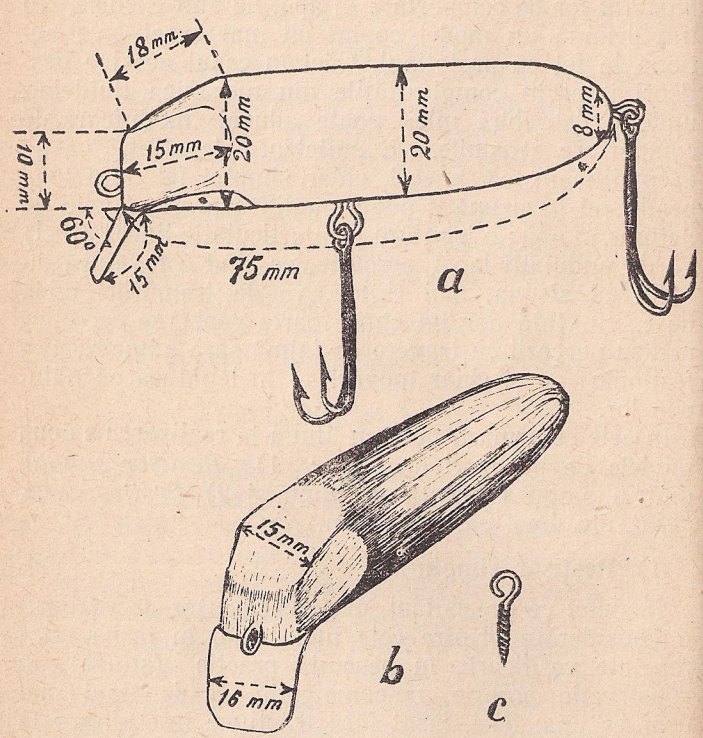

Fig. 43. Peștișor simplu
a) profil și dimensiuni; b) cap și paletă; c) șurub cu inel

de întrebuințat un simplu *făcăleț* de lemn, de găsit la orice magazin cu articolele de menaj. Pentru nici 2 lei se pot scoate destui peștișori pentru un sezon întreg, admițînd că-i și pierdem destul de des. Evident, numărul depinde de lungimea ce dăm peștișorilor. Dimensiunile date de fig. 43 s-au dovedit foarte bune. Se vede din figură că are o lungime de 7,5 cm și o grosime principală de 2 cm, iar că forma e mai mult cilindrică, foarte puțin fusiformă.

Tot lucrul se reduce la tăierea lungimii necesară din făcăleț, apoi, cu un briceag bine ascuțit, la fasonarea formei respective, care se netezește cu hîrtie sticlată. E puțin de lucru: diametrul făcălețului fiind apropiat de cel al peștișorului, iar tăieturile piezișe de la cap (fig. 43, b) nu prezintă nici o greutate.

Lama metalică, zisă și paleta de cufundare, se taie cu foarfeca dintr-un capac de borcan de conserve sau cutie de lapte-praf, ori din orice tablă cu o grosime de cca 0,3 mm. Dimensiunile de dat paletei se văd în fig. 43. Această tablă e destul de flexibilă pentru a se putea da, cu mîna, părții care depășește capul, diferite înclinări care influențează asupra adîncimii la care va evolua peștișorul în apă, ținînd seamă și de iuțeala de recuperare. Înclinarea indicată în figură (cca 60°) e, în general, potrivită. O înclinare care depășește verticala, spre înapoi, ridică peștișorul; iar o înclinare care se apropie de orizontală scufundă mult peștișorul, dezechilibrîndu-l uneori lateral. Paleta se fixează cu 3—4 ținte.

Ne mai rămîne fixarea inelelor pentru agățarea strunei și fixarea cîrligelor. Cea mai simplă și expeditivă modalitate e folosirea a 3 *mici* șuruburi cu inel (fig. 43, d). În acest caz cel pentru fixarea strunei se înșurubează în partea frontală a peștișorului, cît mai alăturat de paleta de cufundare. (Locul unde e fixat

acest inel, mai jos sau mai sus, chiar pe partea deasupra a capului, influențează asupra evoluției peștișorului; se va putea deci fixa două astfel de inele, în locuri diferite.) Pentru cîrlige se va căsca puțin inelul, cît să îngăduie intrarea în ochiul cîrligului; se înșurubează, unul exact în centrul vîrfului cozii, celălalt puțin mai spre cap decît mijlocul peștișorului (vezi fig. 43, a), și se strîng apoi la loc inelele cu cleștele. Cîrligele pot fi triple sau duble. In caz că sînt duble se va avea grijă că vîrfurile să privească spre respectiva extremitate a peștișorului (fig. 43, a). Dacă nu ne putem procura șuruburi cu inele destul de mici, le vom înlocui cu sîrmă la care se face cîte o buclă pentru cîrlig. Nu e greu să perforăm peștișorul în lung, cu un burghiu fin, o sulă subțire sau chiar o sîrmă ascuțită (eventual înroșită la foc), și apoi să introducem sîrma cu o buclă la un capăt; a doua buclă o facem la urmă, după ce am trecut sîrma prin ochiul cîrligului de la coadă, și strîngem bucla așa ca să fie bine alăturată lemnului, cu cît mai puțin joc. (Dacă are prea mult joc o putem înțepeni cu un mic cep tăiat dintr-un chibrit, muiat în lac celulozic, și înfundat cu frecare dură alături cu sîrma.) Pentru cîrligul median se perforează peștișorul transversal, se face o buclă în care se fixează cîrligul, iar extremitatea care răzbește în spinarea peștișorului se îndoiește în formă de cîrlig, ce se înfundă în lemn cu un ciocan ușor.

Ne mai rămîne acum să vopsim peștișorul. Să spunem mai întîi că se poate citi în reviste de pescuit străine cum prima grijă a unor pescari este... să radă cu briceagul toată vopseaua peștișorilor abia cumpărați din magazin, întrebuințîndu-i în această stare. Ceea ce înseamnă că, în materie de colorit, poate domni cea mai mare fantezie. Dacă socotim că e cu

totul de prisos să ne dăm osteneala să reproducem solzi, ochi și alte amănunte, categoric inutile, ni se pare totuși normal să căutăm să ne apropiem, ca aspect general, de coloritul peștilor pe care știuca sau alt răpitor îi poate întîlni în respectiva apă. In general un pîntec alb și o spinare verde-închis, iar între aceste două extreme, pe flancuri, o degradare între aceste două culori, rămînînd într-o tonalitate mai mult deschisă. Se pot întrebuința orice culori, acuarelă, tempera, ulei, „argintare" pentru sobe sau culori pe bază de lac celulozic. Acestea din urmă impermeabilizează în același timp lemnul și se usucă extrem de repede. Culorile de ulei se usucă foarte încet. Acuarela și tempera se usucă repede, dar va trebui, în mod obligator, să lăcuim apoi peștișorul cu lac celulozic, la care e bine să se adaoge puțin ulei de ricin sau de in, ceea ce evită cojirea sub acțiunea prelungită a apei. De altfel e bine să lăcuim în tot cazul peștișorul, inclusiv paleta metalică, veghind să astupăm bine cu lac orificiile eventual rămase între lemn și sîrma care fixează cîrligele sau formează ochiul pentru strună ; se evită astfel ruginirea. La vîrful cozii și în cap se poate pune cîte o tușă de culoare roșie.

Greutatea peștișorului variază, bineînțeles, cu mărimea lui și cu materialul întrebuințat : făcălețul poate fi din lemn de fag sau poate fi de tei sau plop, tabla întrebuințată pentru paleta de cufundare poate fi mai groasă sau mai subțire, șuruburile cu inel sau sîrma mai grele sau mai ușoare, cîrligele mai mari sau mai mici, triple sau duble. E bine deci ca peștișorul complet terminat să fie cîntărit ; pescarul va ști astfel cu ce echipare de vargă se potrivește mai bine. Modelul din fig. 43, din lemn de fag, cu cîrlige duble fixate prin bucle de sîrmă, paletă din tablă de 0,3 mm, cîntărește 17 gr. Un peștișor prea ușor poate fi

îngreunat fixîndu-i pe pîntec fie o fîșie din foaie de plumb, de tablă sau numai niște cuie bătute în lemn: depinde ce greutate suplimentară vrem să obținem. (Pentru pescarii care ar căuta anumite echilibrări ale peștișorului recomandăm picătura de mercur, plasată la locul cuvenit, într-o scobitură făcută cu burghiul și astupată cu un cep de lemn, netezit apoi cu hîrtie sticlată — și lăcuire finală pe deasupra. Nu putem intra în mai multe detalii asupra acestor chestiuni de amănunt în această broșură, care se limitează la construcții simple.)

E recomandat ca lărgimea între vîrfurile cîrligului triplu să nu fie mai mică decît diametrul peștișorului.

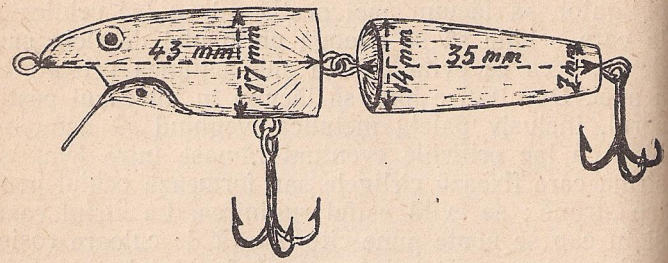

Fig. 44. Peștișor articulat
Profil și dimensiuni

Peștișor articulat.

Acești peștișori, în general, evoluează în apă pe o linie prelung sinuoasă, mai mult sau mai puțin regulată, iar coada lor se mișcă tremurat și des, imitînd destul de apropiat înotul peștelui viu. Corpul lor e alcătuit din 2 sau 3 segmente. Dăm aci detaliile necesare pentru construirea unui peștișor articulat din două bucăți (fig. 44). Materialul de întrebuințat e

același ca și pentru peștișorul simplu: făcălet de lemn, tablă pentru paletă de 0,3 mm grosime, șuruburi mici cu inel sau sîrmă pentrú fixarea cîrligelor și ochiul pentru strună. Forma diferă destul de sensibil față de precedentul model, corpul fiind mult mai pronunțat fusiform. Se vede în fig. 44 atît forma și profilul de obținut, cît și dimensiunile de dat diferitelor părți. (Dar, bineînțeles, peștișorii de lemn, fie simpli sau articulați, se pot construi în dimensiuni mai mari și mai mici, după peștii ce pescuim.) Felul de lucru, pentru lemn, paletă și fixarea cîrligelor, e același ca și pentru peștișorul simplu și nu credem de folos să ne repetăm detaliind unele mici deosebiri ce se pot urmări foarte clar în figura alăturată. Atragem numai atenția că articulația trebuie să fie foarte liberă, îngăduind o foarte ușoară mișcare a cozii în plan *orizontal.*

Cîrlige detașabile de corp.

Se evită unele dezgătări din cîrligul fixat direct de corpul peștișorului și se scutește peștișorul de lemn de molestările dinților știucii, dacă adoptăm pentru cîrlige o montare care, sub smucirea răpitorului, se desprind de corpul peștișorului (fig. 45). In acest caz, cîrligele se prind de un cablu de oțel (suplu sau fir rigid), care rămîne fixat de corp în timpul lansării și recuperării, dar se desprinde de corp la o smucitură mai puternică și directă. La peștișorii simpli ambele cîrlige pot fi detașabile, la cei articulați numai cîrligul median.

Sînt diferite posibilități de montare pentru atingerea acestui scop. Mai delicată e modalitatea de fixare-slobozire a cablului. Cel mai simplu procedeu este de a lega cablul de corpul peștișorului printr-o singură înfășurare fie cu un fir subțire de lînă, fie cu un inel din fir de cauciuc slab, care se vor rupe sub smucitura

peștelui agățat (fig. 45, b). Un alt procedeu e de a fixa cablul într-un mic dispozitiv metalic de agrafare. Se pot imagina felurite modele. De pildă, o mică placă metalică cu o deschidere semicirculară, în care cablul intră cu o oarecare frecare (fig. 45, c), sau două ramuri

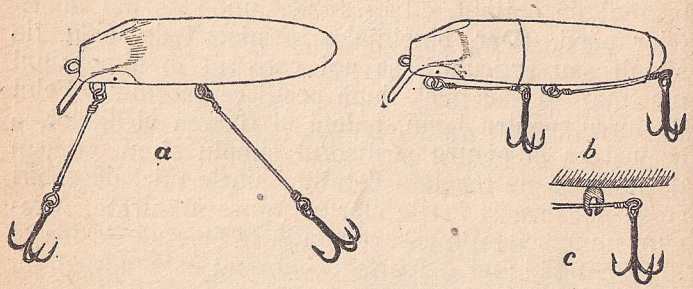

Fig. 45. Cîrlige detașabile
a) locuri de fixare ale cablelor; b) legătură cu fir de lînă; c) dispozitiv metalic de agățarea cablului

scurte de sîrmă alăturate, formînd resort, între care ramuri intră cablul. Cît despre modul de legare a extremității cablelor de corpul peștișorului se vede destul de lămurit în fig. 45, a.

MONTURI

Monturile sînt niște alcătuiri metalice purtînd cîrligele și care se fixează de un peștișor natural mort servind drept momeală. Monturile sînt *rotative* (prin elice) sau *ondulante* (prin curbura dată cozii peștișorului) Dimensiunile de dat monturilor depind de mărimea peștișorului întrebuințat, iar aceasta variază după răpitorii ce pescuim și după felul echipării ce întrebuințăm. (Vezi broșura AGVPS *„Pescuitul cu năluci".*)

Montură ondulantă.

Montura ondulantă e mai uşor de executat pentru că elimină confecţionarea şi ajustarea unei elice. Pot fi executate cu 1, 2 sau 3 cîrlige triple. Curbura de dat cozii peştişorului se poate obţine, între altele, prin forma curbă ce se dă unei lame metalice flexibilă sau unei sîrme groase care intră în corpul peştişorului. O realizare simplă de acest fel se vede în fig. 46. Construcţia ei e următoarea:

In inelul unui vîrtej destul de mare se trece o sîrmă, groasă de 1—1,5 mm şi lungă de 10 cm. La 3 cm de un capăt o îndoim peste inelul vîrtejului (fig. 46, a) şi facem o buclă, înfăşurînd apoi în spire destul de largi capătul îndoit peste celălalt (fig. 46, b). Această parte răsucită, care are 3 cm lungime, se învelește cu un tub de plumb de 5 mm diametru exterior (fig. 46, c) sau, în lipsă, cu fir gros de plumb ; dacă nu ne putem procura aceste materiale putem improviza un tub de plumb înfăşurînd pe un cui o foaie de plumb obţinuită fie prin topire, fie prin turtirea cu ciocanul a unui poş de plumb. Aducem tubul de plumb alături de tot de buclă şi îl strîngem la acel capăt cu un cleşte lat, spre a-l fixa bine. Celuilalt capăt al tubului îi dăm o formă ascuţită, conică, spre a uşura pătrunderea în corpul peştişorului. Capătul sîrmei nerăsucită (3 cm lungime) îl ascuţim puţin.

Intr-o parte a buclei introducem o sîrmă de oţel de 0,3 mm grosime (sau cablu suplu de oţel) şi facem o buclă de fixare. In *cealaltă* parte a buclei facem acelaşi lucru cu încă 2 sîrme. La capetele acestor sîrme fixăm prin bucle cîte un cîrlig triplu de mărime potrivită (de pildă, Nr. 8 pentru cele două de sus şi Nr. 6 pentru cîrligul de la coadă). După fixarea cîrligelor, aceste 3 sîrme vor trebui să aibă următoarele

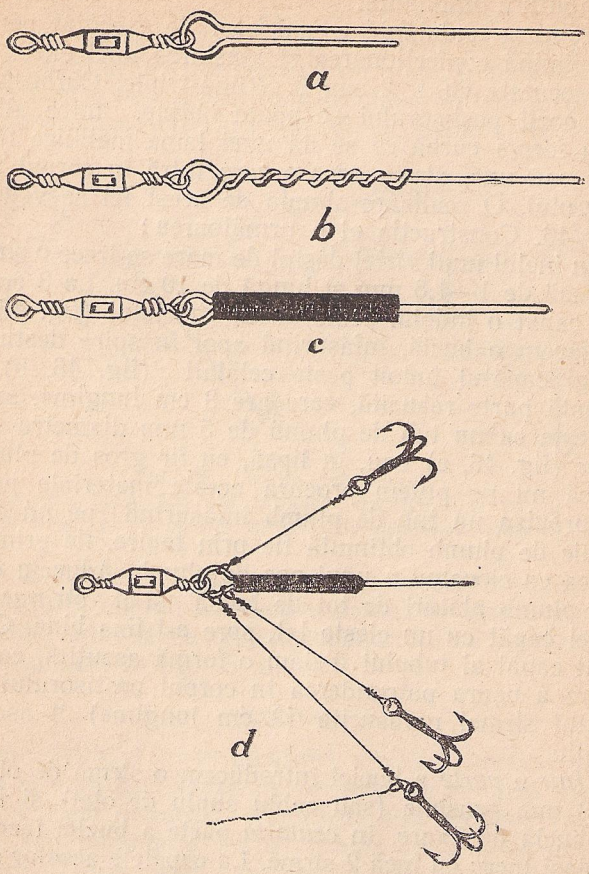

Fig. 46. Montură ondulată
a) îndoirea și buclarea sîrmei în ochiul vîrtejului; b) înfășurarea sîrmei pe jumătate lungime; c) tubul de plumb peste înfășurare; d) cablele cu cîrlige și sîrma de alamă la cablul cel mai lung

lungimi : cel izolat într-o parte 40 mm, iar celelalte două din cealaltă parte, respectiv, 55 și 70 mm (fig. 46, d). În bucla de sîrmă care prinde cîrligul de la coadă (firul cel mai lung) fixăm un capăt de sîrmă de aramă sau alamă (rezistă bine la îndoiri) de 0,4 mm grosime și 4 cm lungime (fig. 46, d). Montura e gata.

Pentru întrebuințare se înfundă montura în gura peștișorului pînă la bucla purtînd vîrtejul. Cîte un vîrf din fiecare cîrlig triplu se înfige în corpul peștișorului, adică unul într-o parte a corpului cam în spatele capului, celălalt de partea cealaltă a corpului, iar cîrligul de la coadă rămîne complet liber, bine degajat, fără nici un vîrf înfipt în peștișor. Se înfige sîrma de aramă prin coada peștișorului, iar restul sîrmei se înfășoară în jurul cozii. Se îndoiește apoi, spre coadă, ușor, sîrma simplă din interiorul peștișorului, spre a da cozii curbura care-l va face să ondu leze prin apă.

Bineînțeles, se pot da orice alte dimensiuni acestei monturi. De asemeni se poate ca sîrma centrală să fie înlocuită printr-o lamă metalică de alamă ascuțită la vîrf și acoperită la partea superioară cu plumb topit, în formă de sîmbure alungit de curmală ; de altfel, plumbul topit poate înlocui tubul de plumb avut în vedere mai sus. Acest plumb alungit se poate turna într-o formă, în centrul căreia am pus partea de sîrmă de acoperit. Cel mai simplu, în acest caz, e întrebuințarea drept formă a unui cartof în care am scobit forma plumbului, precum și o deschidere de pîlnie pe unde vom turna plumbul topit. Pentru scobirea formei se poate tăia cartoful în două, în lung, a scobi în fiecare parte o jumătate a formei de reprodus, și a suprapune la loc cele două părți, pe care le legăm cu înfășurări de sfoară. E bine să se lase și

o gaură pentru ieşirea gazelor. Forma de plumb o dată răcită se mai retuşează la nevoie cu briceagul sau hîrtie sticlată.

Montură rotativă.

Principala deosebire faţă de modelul ondulant, a cărui construcţie a fost amănunţită mai sus, e că acum se adaptează monturii o *elice,* care va face ca întreg peştişorul, cu cîrligle de pe el, să primească o mişcare de rotaţie. Fig. 47 arată foarte lămurit deta-

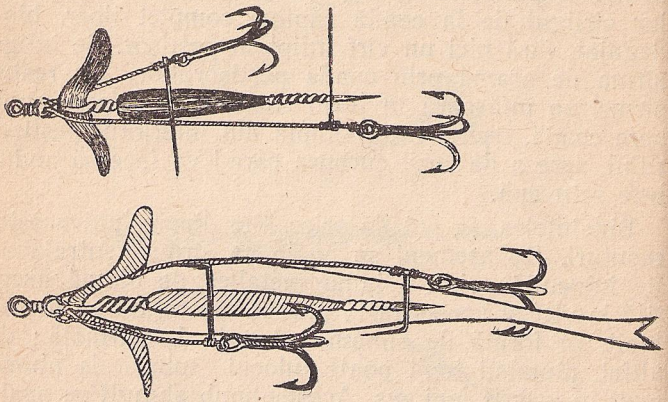

Fig. 47. Montură rotativă
a) detaliile monturii ; b) montura fixată la peştişor

liile unei astfel de monturi. Se vede că în inelul unui vîrtej s-a trecut o sîrmă (1 mm grosime) care se împleteşte apoi pe toată lungimea celor două ramuri, şi care, spre partea mijlocie se înveleşte cu un sîmbure alungit de plumb topit. In partea de sus a sîrmei răsucite rămîne o deschidere liberă şi alungită în care

se introduce elicea. Elicea e formată dintr-o lamă metalică, preferabil de alamă (0,6 mm grosime), în forma și dimensiunile din figură, și ale cărei aripi se îndoiesc în sens contrar (liniile de îndoire trebuie să fie paralele între ele). Elicea se sudează de sîrma buclei cu puțin cositor. In inelul vîrtejului se fixează prin bucle firele de sîrmă de oțel (sau cablu suplu) de care se prind cîrligele triple. Unul din cîrlige ajunge spre mijlocul peștișorului, celălalt la coadă. Deasupra buclelor de prinderea cîrligelor se fixează prin răsucire (și o picătură de cositor) cîte un crîmpei de vreo 2 cm lungime de sîrmă de aramă de vreo 0,4 mm grosime, ascuțite la vîrfuri, și cu care se va străbate corpul peștișorului, îndoindu-l apoi peste corp, ca să fixeze montura de corp, după cum se vede în fig. 47, b. Această figură arată montura introdusă prin gura peștișorului, pînă la elice, fixarea ei prin sîrmele de aramă îndoite și locul cîrligelor, care, la această montură n-au nevoie să aibă un vîrf intrat în corpul peștișorului.

Bineînțeles că există, și se pot imagina, multe alte modele și tipuri de monturi decît cele detaliate aci, alese ca mai ușor de construit, dar dovedite foarte bune ca randament practic la pescuit.

Montură simplă.

Vom adăoga numai încă o montură, foarte practică la întrebuințare, și ades folosită de pescari fie pentru păstrăvii mari din bolboane, fie ca „dandinetă" (analog cu folosirea „briștei" prin cufundare și ridicare la verticală într-un adînc). Montura se vede în fig. 48. E formată dintr-un cîrlig *dublu* mare, cu vîrfurile opuse, și cu corp cît mai lung (fig. 48, a). Corpul cîrligului se prelungește încă printr-o sîrmă de oțel (0,6 mm grosime) îndoită și înfășurată peste corpul

cîrligului, lăsînd sus o buclă alungită (fig. 48, b). Peste toată această înfășurare, lăsînd numai bucla afară, se toarnă plumb în formă de sîmbure alungit. (fig. 48, c). (Se poate întrebuința procedeul cu cartoful, amintit mai sus.) Montura e gata. Pentru întrebuințare se înfundă în gura peștișorului, cu bucla înainte, și se pătrunde apoi cu bucla corpul peștișorului, astfel ca bucla să iasă afară lateral, puțin dea-

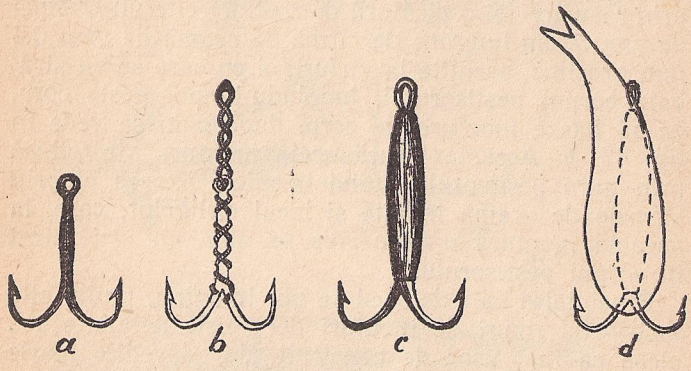

Fig. 48. Montură simplă
a) cîrlig dublu lung; b) prelungire de sîrmă și buclă; c) acoperirea cu plumb, montura terminată; d) montura în peștișor

supra cozii (fig. 48, d). De buclă se prinde agrafa strunei. Vîrfurile cîrligului ies de o parte și alta a gurii ca niște mustăți. Se vede dar că cu această montură peștele stă cu capul în jos și cu coada spre strună. Prin pătrunderea buclei lateral în corpul peștișorului, mai sus de coadă, corpul stă puțin îndoit și ondulează la purtarea lui prin apă. Mărimea cîrli-

gului și lungimea de dat monturii depind de mărimea peștișorilor întrebuințați. Mai obișnuit, pentru păstrăv, întrebuințînd zglăvoaca drept momeală, o lungime totală de 4—5 cm convine.

CÎRLIGE TRIPLE

Pescarul se poate găsi în situația să nu găsească cîrligele triple în mărimea sau calitatea de care are nevoie, dar să aibă sau să găsească cîrlige simple potrivite. Urmează ca din aceste cîrlige simple să-și confecționeze triplele necesare. Operația va consta în reunirea celor 3 cîrlige simple într-o poziție corectă, întîi fixîndu-le printr-o legătură de sîrmă subțire, apoi sudîndu-le între ele, împreună cu această legătură. Dacă cîrligele simple sînt fără ochi (cu paletă sau drepte) va trebui să adăogăm și o bucată de sîrmă groasă formînd ochi. Se ușurează lucrul dacă se procedează după cum urmează :

Intr-o bucată de lemn rotund, cu un diametru de cca 35 mm și o înălțime oarecare (10 cm, de pildă), se sapă 3 șănțulețe la 120° unul față de celălalt (fig. 49). Lărgimea șănțulețelor va îngădui să intre curbura cîrligelor cu foarte puțin joc și vor fi destul de adînci ca să țină cîrligele drepte. In fiecare șănțuleț se introduce un cîrlig ; căpătăm astfel, fără tatonări, poziția corectă ce trebuie să păstreze între ele. Dacă cîrligele au paletă, aceasta se elimină tăind sau pilind pe margini partea ce depășește diametrul corpului cîrligului. Sau, dacă corpul cîrligelor e prea lung față de nevoile noastre, se va scurta tăind surplusul cu cleștele. Profitînd de comoditatea șablonului de lemn se vor alătura corpurile cîrligelor și se vor imobiliza printr-o înfășurare strînsă cu o sîrmă subțire de 0,2 mm. (Se poate folosi o liță scoasă dintr-un cablu

electric format din multe fire.) Dacă avem de adăogat și o buclă ca „ochi" al cîrligului, se va cuprinde sub înfășurare și o sîrmă de oțel (0,7 mm), îndoită, bucla depășind puțin corpul cîrligelor. O dată această înfășurare bine strînsă, se va proceda la sudură. Se poate întrebuința procedeul arătat la capitolul „Strune" (pentru bucle la cablul suplu) sau se va face sudura cu ciocanul de lipit. Dacă sudura prezintă îngroșări sau neregularități se va netezi cu pila sau hîrtie sticlată.

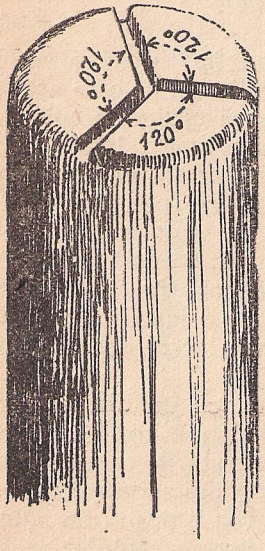

Fig. 49. Șablon pentru confecționarea cîrligelor triple

Amintim cu acest prilej că orice cîrlig trebuie să fie foarte bine ascuțit. Se va întrebuința o pilă lată, dulce, dar foarte dură, cu care se va trece, într-un singur sens, în lung, pe fața și laturile vîrfului. Se poate trece pila fie spre vîrf, fie „în răspăr". Un cîrlig bine ascuțit trebuie să „agațe" pielea palmei la cea mai mică atingere.

MINCIOC SCURT

Nu e cazul să arătăm aci folosul și folosința minciocului, cunoscute de tot pescarul. Dar nu e mai puțin adevărat că minciocul rămîne totuși o sculă incomodă de transportat, de purtat și... de uitat... ori

unde — și mai ales undeva la marginea apei, trebuind să faci înapoi cale lungă și plicticoasă ca să-l regăsești... cînd îl regăsești. Dar, oricum, minciocul rămîne necesar și uneori chiar indispensabil, cum e, între altele, pescuind umblînd prin apă la păstrăvi. Acesta e cazul ce vom învedera pentru construcția unui mincioc practic, ușor, portativ, imposibil de pierdut, cu mînuire comodă fără nici un mecanism mai mult sau mai puțin „automat", și ieftin. E un mincioc de tipul cu mîner scurt, foarte obișnuit printre păstrăvarii ce pescuiesc umblînd prin apă. Dar, bineînțeles, nimic nu împiedică ca îndrumările ce dăm să folosească și pentru construcția unui mincioc cu mîner lung, eliminînd unele amănunte.

Minciocul se compune dintr-un cerc, o plasă, un mîner și o bretelă pentru purtat.

Cercul se face dintr-o sîrmă de oțel, rotundă, groasă de 3,5 mm. Diametrul cercului va fi de *cel puțin* 30 cm. La extremitățile cercului sîrma se va îndoi la unghi drept, lăsînd două crimpeie de 5 cm lungime (fig. 50, a).

Plasa va fi din sfoară bună, tratată contra putrezirii (ulei de in fiert), formînd o pungă adîncă de 60 cm și cu fundul mai mult larg decît ascuțit, ceea ce ajută la intrarea ușoară a unui pește mare. Să notăm că sfoara poate fi înlocuită prin fir de nylon (0,3—0,4 mm), ceea ce are ca avantaj, între altele, că elimină necazul înfigerii cîrligelor în firul de sfoară. Bineînțeles, dacă nu știm să împletim o plasă va trebui să ne procurăm plasa comandînd forma dorită.

Mînerul e de lemn și preferabil din bambus solid, de 25 mm diametru și o lungime de 25 cm. Se știe că lemnul de bambus e gol la interior. O extremitate a mînerului o întărim printr-un manșon metalic (alamă) de 5 cm lungime (fig. 50, b). Dacă nu găsim

un tub de alamă cu diametru potrivit putem face manşonul dintr-o tablă de alamă, ale cărei margini le sudăm (la rigoare le batem cu ţinte nituite). La nevoie manşonul poate fi şi din tablă de fier sau zinc. La celălalt capăt al mînerului, pe vreo 5 cm, lemnul va fi uşor micşorat în diametru (cu pila şi hîrtie sticlată), lăsînd la extremul vîrf o margine nesubţiată (fig. 50, b). Această operaţie de subţiere nu e absolut necesară, dar va da o mai comodă ţinere a mîneru-

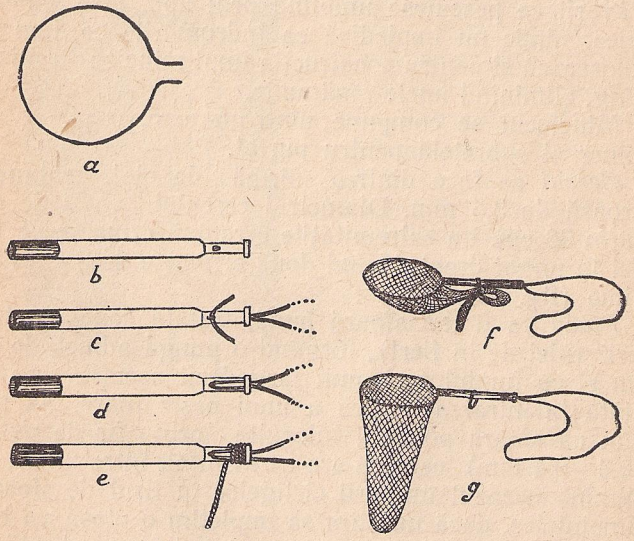

Fig. 50. Mincioc scurt

a) cercul şi extremităţile îndoite; b) mînerul, manşonul, subţierea şi gaura; c) scoaterea cauciucului prin gaură; d) culcarea cauciucului peste partea subţiată; e) legătura cauciucului; f) prinderea plasei în inelul de cauciuc; g) aspect general

lui după montarea bretelei și, în tot cazul, dă o construcție mai elegantă. La 5 cm de extremitatea mînerului, în această parte subțiată, se va face o gaură (fig. 50, b).

Montarea cercului la mîner se face introducînd capetele drepte de sîrmă ale cercului în extremitatea mînerului care poartă manșonul metalic. Capetele de sîrmă se înțepenesc cu grijă, tare, în mîner, prin ajutorul mai multor pene lungi, subțiri și ascuțite de lemn moale, bătute cu ciocanul. Aceste pene de lemn se vor unge cu lac celulozic (Pantocol) și se va turna lac celulozic peste ele și în timpul lucrului, ceea ce, pe de o parte, ușurează penetrația, iar de altă parte va forma din totul un bloc solid, după uscare.

Montarea bretelei. Acest mincioc se poartă în bandulieră printr-o bretelă de cauciuc trecută peste umărul drept (peste cureaua sacului de pescuit). Acest cauciuc e un fir gros, de bună calitate, preferabil cu secțiune pătrată, de 5 mm lărgime, și lung de aproximativ 1,20 m. (Lungimea variază, evident, după corpolența pescarului.) In tot cazul lungimea trebuie așa potrivită, încît extremitatea mînerului să vie sus, sub subțioara stîngă, cînd minciocul e purtat în bandulieră.

Se introduc ambele capete ale cauciucului prin extremitatea bambusului și se scot prin gaura ce am făcut în mîner. Scoatem prin gaură 5 cm de cauciuc (fig. 50, c). Aceste vîrfuri de cauciuc le culcăm peste partea subțiată a mînerului (fig. 50, d), spre extremitatea lui liberă. Infășurăm acum (fig. 50, e), peste aceste vîrfuri de cauciuc, o sfoară tare, în spire strînse și alăturate, pe toată lungimea subțiată, apoi fixăm sfoara (legătura poate fi cea din fig. 51). Acoperim cu lac celulozic înfășurarea și lăsăm să se usuce. Putem apoi acoperi înfășurarea cu o fîșie de

piele subțire, înfășurată spiral, și fixată la ambele capete cu cîte o țintă.

Pe mîner, către mijloc, putem introduce *un inel* de cauciuc. Va servi să prindem în el fundul plasei, care în loc să spînzure (și să se agațe) va rămîne alăturat de mîner (fig. 50, f).

La întrebuințarea mincioculuí se trage cu mîna stîngă de vîrful plasei, care se degajează din inelul de cauciuc; se apucă apoi mînerul și se întinde brațul spre peștele din apă: elasticitatea bretelei de cauciuc îngăduie o mișcare liberă. Dînd drumul mincioculuí el va veni, adus de strîngerea cauciucului, să se așeze cu mînerul sub subțioară. Volumul redus al mincioculuí îngăduie să fie transportat la rucsac, numai mînerul depășind, eventual, afară. Bineînțeles, s-ar putea, cu unele complicații, să se prevadă atît un cerc demontabil din mîner, prin piese ghiventuite, cît și un cerc articulat, pliant; dar pentru aceste mici comodități privind transportul pînă la locul de pescuit, s-ar elimina marea simplicitate de întrebuințare și de construcție a acestui model de mincioc.

REPARAȚII LA VARGĂ

O vargă poate suferi accidente de o gravitate mai mică sau mai mare, mergînd de la o simplă julire a lacului exterior pînă la o catastrofală frîngere a lemnului. Sînt pescari foarte dibaci, cu multă practică și destule cunoștințe, ca să nu se dea în lături de la nici o reparație. Nu acesta e cazul majorității pescarilor. Iar de altă parte, varga e o sculă prea de preț — cel puțin o vargă de calitate — ca să i se riște ruinarea calităților — de la acțiune la estetic — printr-o „reparație" incompetentă, care-i va face mai mult rău decît bine. De aceea, pentru reparații importante —

ruperi, deteriorări ale racordurilor metalice etc. — sfătuim pescarul să-şi încredinţeze varga unui specialist recunoscut şi de încredere.

Sînt totuşi unele mici reparaţii, de făcut fie provizoriu, fie definitiv, pe care orice pescar ar trebui să le cunoască şi să le poată executa, punînd atenţia şi grija necesară. Vom vedea cîteva.

Reparaţii asupra lăcuirii.

Din pricini diferite — loviri, rosături etc. — lacul protector care acoperă varga poate fi deteriorat, sărit, zgîriat. Pentru estetica şi, mai ales, buna întreţinere a vergii, căci prin locurile fără lac pătrunde umezeala şi apa, deteriorînd varga cu vremea, e necesar ca acele locuri să fie reparate. Operaţia e simplă: cu un chibrit, o mică pensulă sau chiar cu degetele se întinde pe locul avariat puţin lac. Cel mai bun pentru acest scop e un lac gras cunoscut sub numele de „flatting", lac care se uneşte foarte bine cu lemnul şi rămîne suplu după uscare. Uscarea e însă foarte lungă. Cum însă acest lac, în calitatea ce ne interesează, e greu de procurat uneori, pescarul poate foarte bine întrebuinţa un lac celulozic. Un asemenea lac, după cum s-a mai indicat, se obţine dizolvînd bucăţele mărunte de celuloid, alb şi transparent, în părţi egale de acetonă şi acetat de amil, la care se adaogă puţin ulei de ricin, care-i dă mai multă supleţă. Lacul se potriveşte ca să aibă cam consistenţa glicerinei, adăogînd, după caz, mai mult lichid sau mai mult celuloid (în general cam 5 gr celuloid pentru 100 cmc lichid şi 5 cmc ulei de ricin sau chiar de in). Lacul celulozic se usucă foarte repede. Se va pune, pe locul de reparat, în grosime suficientă ca să umple deteriorarea. Surplusul se întinde peste vargă.

Reparații la inele.

Inelele, de pe vargă sau din vîrf, se pot deteriora fie spărgîndu-și sau pierzîndu-și partea de agață, fie prin săpături de interior, care degradează sfoara sau firul de nylon, fie prin faptul că legătura care le menține pe vargă s-a rupt sau a slăbit. Ceea ce trebuie deci să cunoaștem e cum se schimbă un inel.

Prima operație de făcut e înlăturarea celui vechi, începînd prin înlăturarea legăturii care-l ține fixat pe vargă. Ea se face tăind-o cu un briceag ascuțit sau o lamă de ras, dar cu băgare de seamă, încet, în lungul lemnului, ca să nu se atingă lemnul. Încă un lucru trebuie bine băgat de seamă; locul exact pe care îl ocupă inelul, înainte de tăierea legăturii, căci noul inel va trebui să se așeze, *foarte exact* pe același loc. Se va repera deci bine acel loc. După aceasta se curăță locul de lacul vechi, dacă e cazul, răzuind *foarte ușor* cu o lamă. Apoi se așează noul inel exact unde trebuie și se fixează provizoriu, dar strîns, cu un fir de ață tare peste tălpicele de fixare. După aceasta va urma legătura definitivă printr-o înfășurare cu fir de mătase. Mătasea va fi de o grosime și culoare corespunzătoare cu celelalte legături existente pe vargă. Mătasea naturală de pe acele „papiote" ce se găsesc în comerț convin, dacă nu avem mătase specială pentru legături. La nevoie se poate întrebuința și un fir tare de bumbac sau bumbac mercerizat.

Urmează să învățăm cum se face înfășurarea și, mai ales, cum se încheie această înfășurare, fără nod.

Înfășurarea propriu-zisă n-are nimic prea deosebit: se înfășură mătasea peste tălpicele inelului, începînd din exterior (4—5 spire înaintea tălpicii), spiră lîngă spiră, alăturat, regulat, strîns, fără încălecări, călăuzindu-ne și după stilul celorlalte legături ale inelelor de pe vargă.

Ceva mai multă atenție trebuie dată la începutul și sfîrșitul legăturii. La începutul înfășurării se împiedică alunecarea firului umezindu-i puțin capătul ce se așează pe vargă, și care va fi prins și fixat de spirele următoare (fig. 51, a). (E ceva analog cu începutul înfășurării aței de montaj pentru o muscă artificială.) O dată firul prins sub prima spiră se va continua înfășurarea, veghind să fie regulată de jur-împrejurul vergii, fără încălecări de fir, strînsă, și să nu fi deplasat poziția inelului. Cînd am ajuns cam la jumătatea înfășurării se așază peste ea, și depășind-o către inel, un fir îndoit din aceiași mătase cu care facem înfășurarea (fig. 51, b). Se continuă înfășurarea, peste acest fir suplimentar, îndoit, pînă la inel. Atunci, se trece firul prin

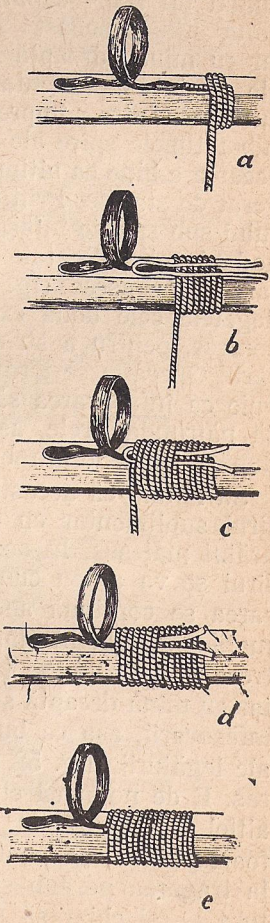

Fig. 51. Legătura inelelor de vargă:
a) fixarea firului la început; b) așezarea firului suplimentar; c) înfășurarea și trecerea firului în buclă; d) închiderea legăturii prin intrarea buclei sub spirele înfășurării; e) tăierea, ras, ale extremităților firului suplimentar.

bucla firului suplimentar îndoit (fig. 51, c) și se trage de el menținîndu-l întins; apoi se taie, lăsînd numai un scurt capăt. Se ține cu un deget de la mîna stîngă această petrecere a firului în buclă, iar cu mîna dreaptă apucăm capetele din dreapta ale firului suplimentar și tragem brusc, așa ca bucla să intre, împreună cu firul trecut prin ea, sub ultimele spire ale înfășurării (fig. 51, d). Pentru aceasta e bine ca ultimele 4—5 spire să nu fi fost exagerat de strînse. Prin această dispariție a buclei și firului sub spirele înfășurării am încheiat legătura, fără nod și solid. Se taie acum, ras, firele suplimentare ce depășesc (fg. 51, e). Se mai apasă încă cu degetele cele două extremități ale legăturii, în sens contrar, pentru a strînge și mai mult spirele înfășurării. Operația se termină prin lăcuirea legăturii. Trebuie ca înfășurarea să fie bine imbibată cu lac, care să pătrundă firele, așa ca să formeze un bloc solid după uscare. Se întrebuințează lac celulozic.

Să notăm că această legătură se poate face și fără firul suplimentar cu care am făcut bucla, cum s-a arătat mai sus. In acest caz, la începutul înfășurării, firul se va așeza cum se vede în fig. 52, a. Înfășurarea se continuă apoi peste firele buclei astfel formată (fig. 52, b), iar la sfîrșitul înfășurării firul se trece prin buclă, se taie, se menține cu mîna stîngă, iar cu mîna dreaptă se trage de firul rămas la dreapta înfășurării, așa ca bucla să intre sub ultimele spire ale legăturii (fig. 52, c, d). Se taie firul rămas afară, ras. E de notat că cu acest procedeu de legătură, de altfel foarte practic, dacă înfășurarea a fost făcută foarte strîns, se poate întîmpla să avem dificultăți la tragerea pe sub spire a firului care încheie legătura — și chiar să se rupă firul sub tracțiune. E o

chestiune de măsură în gradul de strîngere. Legătura se lăcuieşte ca mai sus.

Reparaţii provizorii la marginea apei.

Se poate întîmpla ca în cursul pescuitului să avem fie o pierdere de inel, fie numai a agatei din inel, fie chiar o rupere de vargă, mai obişnuit a vîrfului. Ca să nu întrerupem pescuitul se vor putea improviza

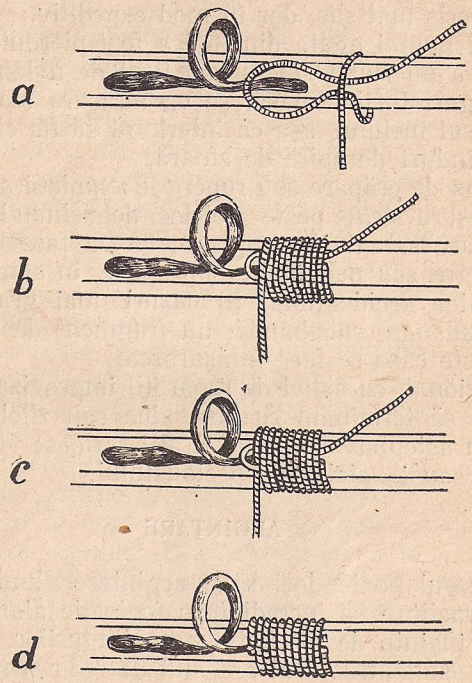

Fig. 52. Altă legătură pentru inele

a) aşezarea firului pe vargă; b) înfăşurarea; c) trecerea firului prin buclă; d) închiderea legăturii

unele reparații, cu condiția să avem la îndemînă cele de nevoie, care se reduc de altfel la puțin lucru, de avut întotdeauna la sacul de pescuit: inele de schimb, sfoară subțire și tare, bandă izolatoare lipicioasă sau bandă de Leucoplast.

In caz de pierderea unui inel se va înlocui cu unul de rezervă, făcînd o legătură cu sfoară, în felul cum s-a descris mai sus, dar în mod expeditiv.

Dacă numai agata din inel a fost pierdută, atunci, pentru a nu ruina sfoara sau firul de nylon în ascuțimea garniturii rămasă, se va înfășura sfoară peste tot cercul inelului, așa ca interiorul să fie căptușit cu 1—2 rînduri de spire de sfoară.

In caz de crăpare sau rupere incompletă a vergii se va înfășura strîns peste acel loc, depășindu-l, o bandă izolatoare sau de Leucoplast; se va face o singură înfășurare sau mai multe suprapuse, în spirală, după gravitatea accidentului. In cazuri mai grave se va putea adăoga, sub bandă, un fragment de nuia subțire peste care se face înfășurarea.

Ocazional, cu astfel de reparații improvizate, putem ajunge să terminăm cu bine ziua sau zilele de pescuit, în așteptarea unor reparații serioase și îngrijite, acasă, sau la atelierul specialistului.

ARGINTARE

Pescarul poate dori să-și arginteze lingurile. Cel mai practic e să încredințeze foaia de alamă sau aramă, înainte de confecționarea lingurilor, unui atelier specializat. Costul e destul de redus ca să nu fie o piedică, iar rezultatul va fi întotdeauna bun — argintare, nichelare, cromare.

Dar pot fi totuși cazuri cînd pescarul vrea sau e obligat să-și arginteze singur lingurile (de *aramă*

sau *alamă)*. Dacă, eventual, lingurile ar fi din tablă de fier, va trebui, mai întîi, să le *arămească*.

Din numeroasele procedee și formule, mai mult sau mai puțin complicate sau cuprinzînd substanțe de negăsit ori otrăvuri prohibitiv de procurat pentru un particular, indicăm următorul procedeu, cu substanțe ușor de găsit și dînd rezultate foarte satisfăcătoare, la îndemîna oricui.

Se dizolvă în apă, *separat,* (de pildă în 3 pahare) următoarele substanțe: *sare de masă, nitrat de argint, hiposulfit de sodiu,* toate de găsit în casă și la drogherie (hiposulfitul e de uz curent în fotografie). Se toarnă soluția de nitrat *în* soluția de sare: imediat se formează un precipitat alb, ca o brînză (care e clorură de argint). Lichidul rămas se poate scurge, păstrînd numai precipitatul. Peste acest precipitat se toarnă din soluția de hiposulfit, puțin cîte puțin și amestecînd mereu cu un bețigaș de lemn sau de sticlă (nu de metal), pînă cînd precipitatul se dizolvă și soluția se limpezește. Se poate, deși nu indispensabil, să se filtreze această soluție pe puțină vată într-o pîlnie de sticlă (sau metal smălțuit). Punem atunci lingura în soluție; dacă o argintăm în întregime e preferabil s-o atîrnăm în soluție cu un fir de ață legată de un bețigaș care se sprijină de marginile paharului; o mișcăm din cînd în cînd ca să se împrospăteze lichidul cu care vine în contact. Dacă argintăm numai o parte a lingurii, atunci acoperim *cealaltă parte* cu un strat de soluție de cauciuc (pentru reparat camerele de bicicletă); se va lăsa să se usuce soluția, iar după argintare pojghița de cauciuc se scoate frecînd cu degetul. Cînd se argintează o singură parte a lingurii, o putem lăsa în fundul paharului, cu fața de argintat în sus. Dacă se argintează partea scobită a lingurii s-ar putea umple cu soluția de argintare numai sco-

bitura, schimbînd-o des cu soluție proaspătă. In tot cazul lingura se lasă în soluție, examinînd-o din cînd în cînd, pînă la rezultatul dorit, care de obicei e bun. Cu o soluție proaspătă argintarea e terminată în cîteva minute. După ce se spală lingura cu apă și se usucă, dacă vedem că stratul de argint nu e suficient, se poate repeta operația, eventual cu o soluție proaspătă.

O condiție esențială de succes e ca lingura să fi fost mai întîi *perfect curățată* cu șmirghel fin sau o pastă de curățit metalele, ori cel puțin cu o gumă *tare* de șters cerneala sau pentru mașină de scris. Se va evita să se pună degetele (întotdeauna puțin unsuroase) peste partea curățată; se va folosi o cîrpă curată pentru mînuirea lingurii.

Proporția substanțelor care intră în aplicarea acestui procedeu e următoarea: *58,5 gr. sare de masă* (în 200 cmc apă) pentru **170** *gr nitrat de argint*) în 80 cmc apă). Bineînțeles, nu vom avea nevoie prea des de cantități atît de mari, dar e necesar să se păstreze acest raport (2,9) între sare și nitrat pentru o corectă și totală reacție între substanțe. Astfel, se va putea întrebuința 1,17 gr sare de masă pentru 3,4 gr de nitrat etc. Soluția de *hiposulfit* poate varia între 15—30%, cunoscînd că o soluție mai concentrată dizolvă mai repede precipitatul.

Arămirea unei table de fier se poate obține lăsînd tabla să se acopere cu o pojghiță de aramă într-o soluție de cca 1% sulfat de cupru (piatră vînătă) în care se *picură* acid sulfuric numai pînă ce soluția devine perfect limpede. Examinăm din cînd în cînd progresul arămirii. Piesa de fier va fi, mai întîi, foarte bine curățată cu șmirghel fin sau hîrtie sticlată fină, și spălată cu sodă. Le nevoie operația de arămire se repetă cu o soluție proaspătă. Apoi se spală cu apă și se usucă.

Căscătorul (fig. 53, a) se introduce în gura peştelui pentru a-i menţine fălcile căscate, uşurîndu-ne astfel desprinderea cîrligului înfundat în gîlejul sau prin cartilajele peştelui — sau pentru a evita degetelor contactul cu dinţii ştiucii — ajutîndu-ne pentru desprinderea cîrligului cu *furcuţa* (fig. 53, b).

Simplicitatea acestor scule nu cere o descriere mai amănunţită a felului lor de confecţionare, uşor de în-

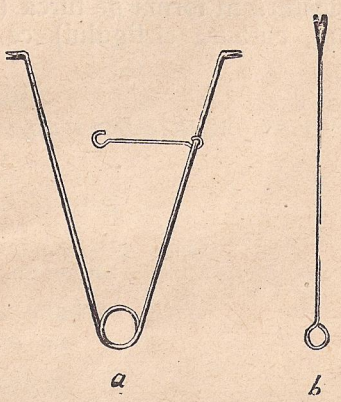

Fig. 53. Căscător şi Furcuţă

ţeles din examinarea figurilor. Pentru un model de căscător destul de puternic, pentru ştiucă, ca şi pentru furcuţă. convine o sîrmă de oţel de 2—2,5 mm grosime. Pentru căscător se va lua o lungime de sîrmă de cca 40 cm, i se va îndoi extremităţile la unghi drept pe o lungime de 1 cm; aceste extremităţi pot fi, în prealabil, lăţite cu ciocanul la cald, făcîndu-le

și o despicătură cu dalta. Apoi se îndoaie sîrma pe o bucată de lemn rotund (2 cm diametru) și se dă o învârtire unei ramuri (lăsată mai lungă) pentru a aduce ramurile la deschiderea necesară, și egale. Se mai poate prevedea și o sîrmă (0,8 mm) cu o buclă și un cîrlig (fig. 53, a) care servește să mențină ramurile mai puțin căscate.

Pentru *furcuță* se ia o lungime de sîrmă de cca 20 cm, se face la o extremitate un inel în jurul unui lemn rotund (1 cm diametru), iar la extremitatea cealaltă se lățește cu ciocanul la cald, apoi cu o daltă se face o despicătură în formă de furcă (în care intră, la întrebuințare, curbura cîrligului) ce se netezește cu pila.

TABLA DE MATERII

	Pag
INTRODUCERE	5
CONFECȚIONAREA MUȘTELOR ARTIFICIALE	
Sculele	9
Materialele	16
Cunoștințe generale	27
Muște fără aripi	34
Muște scufundate cu aripi	52
Formule de muște	59
SCULE PESCĂREȘTI	66
Strune de oțel	67
Agrafe	70
Inele despicate	73
Călire și revenire	75
Linguri	76
Montarea lingurilor	81
Antirăsucitori	87
Peștișori de lemn	90
Monturi	98
Cîrlige triple	105
Mincioc scurt	106
Reparații la vargă	110
Argintare	116
Căscător și furcuță	119

LEI